

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Bu testte 60 soru vardır.

1. *Simurg'a Yolculuk* adlı kitabın ---- uzak yapısı okurun dikkatini hemen çekiyor ve yazarın çocuk okura iletmek istediği mesajları, anlatının içine ---- ise son derece doğru bir yaklaşım olarak değerlendirmek gerekiyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sorgulayıcılıktan - doğrultmasını
- B) durağanlıktan - bağlamasını
- C) monotonluktan - serpiştirmesini
- D) devingenlikten - yerleştirmesini
- E) etkileyicilikten - koymasını

2. Her bir kelime; asırlar boyunca birikmiş tecrübeleri, sevinçleri, hüznüleri ve hayalleri içinde barındırır. Nihayetinde dil, geçmişten geleceğe kurulan saydam bir köprüdür ve çağların ötesinden gelen bir ruhun derinliklerini keşfetmektir.

Bu parçada altı çizili sözle dille ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumların kültürel birikimini zaman içinde koruyup sonraki kuşaklara aktarabilen bir yapı olduğu
- B) İnsanlar arasında duygusal bağlar kurmayı sağlayarak günlük iletişimi kolaylaştırdığı
- C) Farklı coğrafyalarda yaşayan toplumların birbirleriyle etkileşim kurmasını sağlayan bir araç niteliği taşıdığı
- D) Değişmez kurallara dayanan sabit bir sistem olarak tarih boyunca varlığını sürdürdüğü
- E) Bireylerin düşünce dünyasını şekillendirirken kişisel deneyimlere göre sürekli yenilendiği

3. I. Jack London'ın başlayıp yarısından çoğunu yazdığı ama Robert Fish'in tamamladığı *Cinayet Şirketi* adlı kitap, sınanma üzerine yazılmış etkileyici bir romandır.
- II. Roman etikten hayatı pahasına ödün vermeyen, tutarlılık abidesi bir grup insanın sınanma hikâyesini anlatmaktadır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Cinayet Şirketi*, Jack London tarafından temeli atılan ve Robert Fish'in geliştirdiği, etik değerlere yakın bir topluluğu konu alan tutarlı bir romandır.
- B) Jack London'ın yarım bıraktığı eserin Robert Fish tarafından tamamlandığı *Cinayet Şirketi* romanında, etik ikilemlerden uzak yaşayan bireylerin sınanma öyküsü ele alınmaktadır.
- C) İki yazarın ortak katkısıyla oluşan *Cinayet Şirketi* romanında, ahlaki duruşundan ödün vermeyen kişilerin yaşamla sınanma süreçleri ön plana çıkarılmaktadır.
- D) Jack London'ın başlayıp Robert Fish'in tamamladığı *Cinayet Şirketi*, etik ilkeler uğruna yaşamını riske atacak kadar tutarlı bir grubun sınanışını konu edinen etkileyici bir romandır.
- E) Robert Fish'in son hâlini verdiği *Cinayet Şirketi* romanı, Jack London'ın tasarladığı kurgu içinde farklı karakterlerin etik tartışmalarını sınanma çerçevesinde işleyen bir yapıya sahiptir.

İNDEKSİSAKADEMİ

youtube/indexsakademi

4. (I) Şiiri şiir yapan nitelikler üzerine düşünmek, edebiyatın en kadim uğraşlarından biridir. (II) Yüzyıllardır şairler, eleştirmenler ve yazarlar şiirin vasfını ve toplumsal hayattaki yerini yeniden tanımlamaya çalışmıştır. (III) Bu çeşitlilik, şiirin yalnızca estetik bir tür olmadığını; bir milletin büyük çaplı kültürel, sosyal ve hatta siyasal hafızasıyla doğrudan ilişkili olduğunu gösterir. (IV) Bir milletin ruhunu, onun en derin katmanlarını dile getiren asıl güç, şairlerin kelimelerindedir. (V) Ancak burada mesele sadece "iyi" ya da "güçlü" şair olmak değil; "büyük" şair olabilmektir çünkü büyük şairlerin eserleri, milletin ortak bilincine temelli yerleşmiş bir varoluşun yanısırdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, şiirin niteliği üzerine yapılan düşünsel uğraşın eski dönemlere dayandığı belirtilmiştir.
- B) II. cümlede, farklı dönemlerde şiirin tanımını ve işlevini yeniden kurmaya çalışan kişi ve çevrelere yer verilmiştir.
- C) III. cümlede, şiirin, estetik yönünün ötesine geçen geniş bir toplumsal ve kültürel değere sahip olduğuna değinilmiştir.
- D) IV. cümlede, şiirin, milletin ilişkisini ifade eden söylemin bireysel yaratım düzeyiyle sınırlı tutulduğu söylenmiştir.
- E) V. cümlede, büyük şairlerin eserlerinin toplumsal hafızaya yerleşen kalıcı bir etki bıraktığı ifade edilmiştir.

5. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirini veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bu yıl gece yarısı düzenlenen müzik etkinliğine yoğun ilgi gösterildi.
- B) Sabahın erken saatlerinde gün doğumunu izlemek için buraya geldik.
- C) Hava limanında bekleyen yolcular bir süre sonra pasaportlarını görevliye verdi.
- D) Öğrenciler bu hafta yapılan ilk yardım eğitimine gönüllü olarak katıldı.
- E) Filmde bir köpek balığı sahile çok yakın yüzdüğü için plajdaki insanlar kaçıyor.

6. (I) Güller, kokuları ve renkleriyle yüzyıllardır insanların duygularını etkileyen özel çiçeklerdir; her biri farklı bir anlam, türlü yaşanmışlık taşır. (II) Bir gülün açışını izlediğinizde aklınıza şu gelir: Bu zarif güzellik nasıl oluyor da insanın iç dünyasında bu kadar derin bir etki bırakıyor? (III) Bahçelerde salınan kırmızı, beyaz, pembe tonlar sessiz bir dil konuşur sanki... (IV) Kimi zaman bir tebessümün, kimi zaman bir vedanın simgesidir güller. (V) Hem doğanın ince bir armağanı, hem de insan ruhunun en kırılgan duygularını taşıyan eşsiz bir semboldür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde noktalama yanlışı vardır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

7. Şairin şiiri, hayatla bağıını kaybetmemiş, tersine hayatın bizzat içinden doğmuş bir şiirdir. Şairin poetikası, şiiri yalnızca okunacak bir metin olmaktan çıkarır; yaşanacak, hissedilecek, belleğe kazınacak bir deneyime dönüştürür.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünlü daralması
C) Ünsüz türemesi
D) Ünsüz yumuşaması
E) Ünlü düşmesi

8. Günlüklerini bir deneme biçiminde sunan Salâh Bîrsel, gündelik kaygılarını yaşadıkları üzerinde değil de yaşadıklarının duygularında bıraktığı izler üzerine yoğunlaşarak anlatıyor.

Aşağıdakilerden hangisinin öge sıralanışı bu cümleyle aynıdır?

- A) Vergi memuru olarak çalışan Hasan, tüm gün masasındaki evrakları düzenledi.
B) Televizyon kanallarında sürekli gösterilen haber, halkı tedirgin etmeye başlamıştı.
C) Duvarların tamiratını yapan ustalar, öğle yemeği için caddedeki restorana gitti.
D) Bilim insanları, son teknolojiyle oluşturulmuş laboratuvarı geçen hafta ziyaret etti.
E) Işıklar aniden sönünce herkes hep bir ağızdan doğum günü şarkısını söyledi.

9. Toplumsal kuralları nasıl algıladığımız, içinde bulunduğumuz toplumun tepkilerinden etkilenir. Bu nedenle bir ortamda beklenmedik bir durumla karşılaştığımızda çevremizdeki kişilerin tepkilerini inceler ve edindiğimiz ipuçlarına uygun biçimde davranmaya özen gösteririz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Ödüllü kitapların okurlarda ön yargı oluşturduğu görüşü bir gerçek. Kitaba ödül verilmesi bazen beklentiye yükseltebiliyor. Bazen de ödül alıyorsa başarılı bir kitap değildir, düşüncesine itebiliyor. Her iki durumda da eser, kazanılmış ödülle büyük bir sorumluluk üstleniyor: Okuru etkilemek önemli.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Sonuçları *Cell Biology* dergisinde yayımlanan bir araştırmada bilim insanları spor yapmanın yeni öğrenilen bir bilginin hatırlanmasını çok kolaylaştırdığını buldu. Ancak bunda zamanlama önemli, tam olarak dört saat sonra spor yapmak yeni öğrenilen bilginin uzun süreli belleğe kaydedilmesine kolayca yardımcı oluyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sayı sıfatı
- B) Belgisiz sıfat
- C) İşaret sıfatı
- D) Miktar zarfı
- E) Durum zarfı

12. Psikolog Dr. Daniel Goleman, 1995 yılında yayımlanan *Duygusal Zekâ Neden IQ'dan Daha Önemlidir?* kitabıyla akademi dışındaki insanların da duygusal zekâ kavramıyla tanışmasını sağladı. Dr. Goleman, "Duygusal zekânın beş bileşeni vardır; bunlar öz bilinç, duygu yönetimi, motivasyon, empati ve sosyal beceriler olarak sıralanır." demiştir. Peki, sizce bir kişinin sahip olduğu duygusal zekâ seviyesi geliştirilebilir mi? Evet, duygusal zekâ seviyemizi çeşitli yollarla geliştirebiliriz. Söz gelimi kendimizi ne zaman mutlu, üzgün veya kızgın hissettiğimizi fark ederek, bunun nedenini anlamaya çalışarak ve duyguların bizi nasıl etkilediğini gözlemleyerek duygusal zekâ seviyemizi artırabiliriz. Ayrıca çevremizdeki diğer insanları dinlemek, onların neler yaşadıklarına dikkat etmek ve empati yapmak da duygusal zekâ seviyemizi geliştirmemize yardımcı olur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Karşılaştırma
- B) Tanık gösterme
- C) Örneklem
- D) Tanımlama
- E) Açıklama

13. (I) Tırmanma; yürüme, koşma ve sıçrama gibi insanların hareketle ilgili en temel becerileri arasında yer alır. (II) Aslında bu beceriyi hayatımızın çoğu alanında kullanırız. (III) Örneğin evlerde ayaklı merdivenlere, parklarda demir çubuklara, bahçede ağaçlara veya spor salonlarında halatlara tırmanırız. (IV) Sporcular yaz aylarında dağlarda kayalara tırmanır ancak kış aylarında veya tırmanış yapılabilecek kayaların uzak olduğu durumlarda kaya tırmanışı yapmak imkânsızlaşır. (V) Sporcular bu gibi durumlarda tırmanış yapabilmek için kendilerine başka çareler aramış ve ev, spor salonu gibi farklı mekânlarda bulunan boş duvarları yeniden dizayn ederek tırmanma antrenmanları yapmaya başlamışlar. (VI) Böylece evlerin, spor salonlarının ve parkların boş duvarlarına yapay tırmanma duvarları inşa edilmiş.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

14. (I) Son günlerde tartışmalara yol açan konulardan biri özellikle gençlerin ChatGPT gibi yapay zekâ destekli sohbet robotlarını bir tür "terapist" ve "psikolojik danışman" olarak kullanmaları. (II) ChatGPT ve diğer birçok yapay zekâ destekli sohbet robotu, son yıllarda her yaştan ve farklı meslek grubundan insanın günlük yaşamının bir parçası hâline geldi. (III) Bu durumun en önemli nedenlerinden biri, internete erişimi olan herkesin bu teknolojilere kolaylıkla ulaşabilmesi. (IV) OpenAI tarafından geliştirilen yapay zekâ destekli dil modeli olan ChatGPT, bu alandaki dikkat çekici örneklerden biri olarak öne çıkarken onu takip eden farklı yapay zekâ destekli dil modelleri de hızla geliyor. (V) Bu gelişmeler yapay zekânın yalnızca bilgiye erişim ve iletişim biçimlerimizi dönüştürmeyeceği, birçok meslek dalı için potansiyel bir tehdit oluşturabileceği yönündeki tartışmaları beraberinde getiriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

15. I. Bir başkasının duygu ve düşüncelerini anlayabilmek ve hissedebilmek, olaylara ve durumlara başka birinin penceresinden bakabilmek doğuştan sahip olduğumuz empati becerisiyle mümkün.
- II. Bu beceri psikoloji literatüründe sırasıyla bilişsel empati, duygusal empati ve empatik ilgi olmak üzere üç şekilde sınıflandırılır.
- III. Bilişsel empati, bir kişinin nasıl düşündüğünü anlayabilme olarak tanımlanabilir örneğin bir arkadaşınızın, kardeşinin kendisine sormadan gardırobundan tişörtünü almasına neden kızdığını anlayabilirsiniz.
- IV. Empatik ilgi ise bu hissi sadece anlamının ötesinde, aynı hisleri deneyimleyebilmenizi ve arkadaşınızın yardım istemesi durumunda elinizden geleni yapmak için hazır olmanızı sağlar.
- V. Duygusal empati arkadaşınızın bu kızgınlık durumu karşısında nasıl hissettiğini anlamanızı sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

16. Müziğin insanlar üzerinde birçok olumlu etkisi olduğu biliniyor. Toplumda bazı insanlar arasında ise Mozart parçaları dinlemenin zekâ düzeyini artırdığına yönelik bir inanış bulunuyor. Bu iddia, "Mozart etkisi" olarak adlandırılıyor. Mozart etkisi, 1993 yılında yapılan bir çalışmanın sonuçlarına dayanıyor. Kaliforniya Üniversitesinden Frances Rauscher ve arkadaşları tarafından yürütülen bu çalışma, müziğin bilişsel beceri üzerindeki etkisini incelemek üzere tasarlandı. Çalışmada üniversite öğrencisi olan katılımcılar üç gruba ayrıldı. Bir grup katılımcıya 10 dakika boyunca Mozart'ın K.448 numaralı sonatı, diğer gruba ise katılımcıların kalp atım hızlarını düşürerek rahatlamalarına yönelik bazı yönergelerin olduğu bir kayıt dinletildi. Kontrol grubunun ise sessiz bir ortamda kalması sağlandı. Deney öncesinde ve sonrasında katılımcıların mekânsal zekâ düzeyleri ölçüldü. Sonuçta sadece Mozart dinleyen grubun mekânsal muhakeme becerisi ile ilgili zekâ ölçümünde 8-9 puanlık bir artış görüldü. Ancak bu artışın geçici bir değişim olduğu belirlendi.

Bu parçadan Mozart etkisi ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Mozart dinleyen grubun test başarısındaki artışın, deneysel koşullardan bağımsız olarak kişisel müzik beğenilerinden kaynaklandığı söylenebilir.
- B) Mekânsal zekâ ölçümlerinde gözlenen puan artışı, deney süresince etkili olmuş ve kalıcı bir değişime işaret etmemiştir.
- C) Rahatlama kaydı dinleyen katılımcıların kalp ritimlerindeki düşüş, onların mekânsal muhakeme becerilerinin Mozart grubundan daha fazla gelişmesini sağlamıştır.
- D) Sessiz ortamda bulunan kontrol grubunun performansı düşük olduğu için araştırmacılar bu grubu sonuç değerlendirmelerine dâhil etmemiştir.
- E) Çalışmada elde edilen bulgular, Mozart'ın sonatlarının bilişsel bozuklukları etkin biçimde iyileştirdiğini göstermektedir.

17. Geçmişten günümüze birçok toplumda balık ve süt ürünlerinin birlikte yenmesi önerilmemiştir. Bunun nedeni, bu besinlerin zehirlenmelere veya cilt rahatsızlıklarına yol açtığına dair yaygın inanıştır. Ancak bilimsel araştırmalar, bu iki gıdanın birlikte tüketilmesinin sağlığa direkt zararlı bir etkisini göstermemiştir. Bu nedenle uzmanlar bu inancı bir "beslenme miti" olarak tanımlıyor. Balık ve süt ürünlerinin birlikte tüketiminde yaşanabilecek sorunların asıl nedeni bu gıdalara karşı ayrı ayrı görülebilen alerjik reaksiyonlar ya da gıda intoleransları olabilir. Ayrıca gıdaların bayatlamış olması da sorun yaratabilecek diğer bir faktördür. Ancak bu durum yalnızca balık ve süt ürünlerine özgü değildir, tazeliğini yitiren her gıda sağlığımızı tehdit edebilir.

Bu parçada beslenme miti olarak tanımlanan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balık ve süt ürünlerinin beraber tüketilmesinin sağlık açısından doğrudan zararlı olduğu inancı
- B) Alerjik bünyeye sahip kişilerin balık ve süt ürünlerine karşı daha duyarlı olabileceği düşüncesi
- C) Tazeliğini kaybeden gıdaların çeşitli sağlık sorunlarına neden olabileceği kabulü
- D) Balık veya süt ürünlerinden birinin bayat olmasının sindirim problemlerini tetikleyebileceği görüşü
- E) Bazı kişilerin gıda intoleransları nedeniyle belirli besinleri tüketmekte zorlandığı bilgisi

18. Yüksek hızda görüntüleme yapan kameralar genellikle belli bir zaman aralığında çok sayıda görüntüyü art arda dijital bir hafızaya kaydeder. Tokyo ve Keio Üniversitelerinden araştırmacılar kameranın saniyede kaydettiği kare sayısını artırabilmek için bilimsel araştırmalarda da kullanılan bir görüntüleme yönteminin prensiplerinden yararlandı. "Pump-probe" adı verilen bu yöntemde örnek üzerine yüksek hızlı lazer darbeleri gönderiliyor ve ikinci bir ışın yardımıyla örnekte meydana gelen seri değişim zamana bağlı olarak ölçülüyor. Araştırmacılar geliştirdikleri yeni cihazın nasıl çalıştığını *Nature Photonics* dergisinde yayımlanan çalışmalarında anlattı. Bu yöntemle yüksek hızda farklı açılardan görüntüleme yapmak ve data kaydetmek mümkün. Bu özellikleri sayesinde cihaz sağlık alanında da kullanılabilir.

Bu parçada söz edilen görüntüleme yöntemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yüksek tempolu lazer uygulamalarıyla sağlık araştırmalarında kullanılabilecek hassas görüntü verileri üretir.
- B) Çok kısa zaman ölçeklerinde gerçekleşen bulanık fiziksel süreçleri izleyerek belirgin görüntü oluşturmayı mümkün kılar.
- C) Örneğe yönlendirilen iki ışın arasındaki etkileşimi kullanarak zamana bağlı değişimleri piksel piksel analiz etmeye yarar.
- D) Dijital hafızaya art arda kaydedilen çok sayıdaki kareyi kullanarak özellikle büyük boyutlu görüntüler elde edilmesini sağlar.
- E) Lazer darbeleriyle örnek üzerinde oluşan hızlı değişimleri ölçerek yüksek hızda veri kaydı yapılmasını sağlar.

19. Şiirin bir akıl işi olduğunu iddia eden soğukkanlı teoriler bir yana onun hiç olmazsa doğuş anında bir ilhamın aydınlığına ihtiyaç duyduğu kesindir. Arkası, ilhamın işlenmesi ve şair kuyumculuğu. Eflâtun, şairin her an şiir söyleyemediğine dikkat çekerek onu şair kılan hâle, kutsal bir hâlin sebep olduğunu söyler ve buna da ilham der. Çağlar boyunca şaire bir tür kutsallık atfedilmesi, bir saygınlık yüklenmesi sıradan insanlar için kapalı ilhamın sadece ona açık olmasındandır.

Bu parçada şairle ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplum içindeki yerinin, şiirlerinde sergilediği teknik yeterlilik ve ilham gücüyle belirlendiği
- B) Sürekli üretim gerektiren ve bilinçli planlamaya dayanan ilham temelli bir uğraş olarak gördüğü
- C) Değerinin, şiir anlayışını dönemin edebî kurallarıyla uyumlu biçimde oluşturmasından kaynaklandığı
- D) Şiirin kutsal bir niteliği olmayan ve herkesçe gerçekleştirilebilen bir etkinlik olduğunu düşündüğü
- E) Diğer insanlardan ayıran niteliğin, şiirin ortaya çıkışında etkili olan esinlenme olduğu

20 - 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Olfaktör referans sendromu, hastaların başkalarını rahatsız edecek kadar kötü bir beden kokusu salgıladıklarıyla ilgili aşırı bir zihinsel uğraşı olup bu koku nedeniyle utanç ve yoğun sıkıntı duyma sonucunda sosyal ortamlardan kaçınma ve kendini yalıtma ile karakterize olan bir sendromdur. Hastalarda yaygın olarak ağız ve ter kokusu ile ilgili endişeler vardır. Hastalar koku yaydıklarını düşündükleri için çevresindekilerin davranışlarını yanlış yorumlayabilir. Gün içerisinde sık sık duş alma ve elbise değiştirme, kendilerini koklama gibi tekrarlayıcı davranışlar sergiler. Bu rahatsızlığın sanrısız bir bozukluk mu olduğu yoksa obsesif kompulsif yani takıntıyla ilişkili bozukluklar başlığı altında mı incelenmesinin uygun olacağı konusunda görüş ayrılıkları vardır. Bu ayrılıkları artıran nedenlerden biri de vakaların farklı tedavi seçeneklerine verdiği yanıtlardır. Tedavide antidepresan ve antipsikotik grubu ilaçlardan yararlanılmaktadır, antidepresan-antipsikotik birlikteliği sıklıkla tercih edilmektedir.

20. Bu parçaya göre olfaktör referans sendromu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hastaların yaşadığı temel sıkıntı, varsaydıkları kokuya ilişkin düşüncelerinin günlük yaşamlarını sürekli meşgul etmesidir.
- B) Bireylerin çevresel ipuçlarını gerçekçi olmayan biçimde anlamlandırmaları söz konusudur.
- C) Tanısal bağlamda sınıflandırılması konusunda bilimsel literatürde kesin bir uzlaşa sağlanamamıştır.
- D) Görülen yineleyici davranışlar, sosyal ortamdaki diğer insanlarda da rahatsızlık yaratmaktadır.
- E) Tedavi yaklaşımlarındaki çeşitlilik, sendromun doğasına ilişkin farklılıkları artırmıştır.

21. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen sendroma örnek gösterilebilir?

- A) Kalabalık ortamlarda bulunmaktan hoşlanmayan bir kişinin, ortamın havasız olmasını gerekçe göstererek kısa süreli rahatsızlık yaşaması
- B) Bedensel bir sağlık sorununa bağlı olarak koku problemi yaşayan bireyin, tedavi süresince sosyal etkinliklere katılmaktan kaçınması
- C) Gün içinde yoğun fiziksel efor harcadığını fark eden bir çalışanın, aşırı terleme sonrası utanıp arkadaşlarının yanından hızla ayrılması
- D) Herhangi bir koku olmadığı hâlde ağız kokusu yaydığına inanan bir bireyin, gün içerisinde sürekli dişlerini fırçalamaya gitmesi
- E) Çevresinden aldığı geri bildirimler doğrultusunda koku problemi olduğunu düşünen kişinin, bu durumu tıbbi yollarla çözmeye çekinmesi

22 - 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kâtip Çelebi'nin *Cihannüma* adlı eseri, Türk kültür ve bilim tarihinde coğrafya alanında yazılmış en önemli eserlerden biridir. 1732 yılında İbrahim Müteferrika Matbaasında basılarak Osmanlı Devleti'nde basılan ilk coğrafya kitabı olma özelliğini taşır. Eserin yazarı Kâtip Çelebi, XVII. yüzyılda yaşamış büyük bir Osmanlı bilginidir. *Cihannüma*; onun geniş bilgi birikimini, araştırmacı kişiliğini ve dönemin bilim anlayışını yansıtan bir çalışmadır. Dünyanın şekli, kıtaları, denizleri, ülkeleri ve şehirleri hakkında dönemin en kapsamlı bilgilerini içerir. Yazar, *Cihannüma*'yı yazarken hem İslam dünyasındaki hem de Avrupa'daki coğrafya kaynaklarından yararlanmıştır. Özellikle Ptolemaios, İdrisî, Mercator ve Blaeu gibi Batılı ve Doğulu bilginlerin eserlerini sorgulayıcı şekilde incelemiş; bunları kendi gözlemleriyle harmanlayarak özgün ve panoramik bir sentez ortaya koymuştur. Eser, Osmanlı'da coğrafya biliminin gelişmesine öncülük etmiş; yeni harita yapım tekniklerinin ve dünya tasavvurunun yayılmasını sağlamıştır. Ayrıca eser, sadece coğrafi bilgilerle sınırlı kalmayıp tarihî, kültürel ve sosyolojik gözlemler de içermektedir. Kâtip Çelebi, ülkelerin sınırlarını anlatırken o bölgelerde yaşayan halkların yaşam biçimleri, inançları ve ekonomik durumları hakkında da bilgiler vermiştir.

İNDEKS:AKADEMİ

youtube/indexsakademi

22. Bu parçadan *Cihannüma* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İçinde yer alan bilgilerin, yazarın bölge bölge bireysel keşifleri ve doğrudan gözlemleriyle oluşturulduğuna
- B) Hazırlanış sürecinde yazarın dönemin bilimsel birikimini kendi gözlemleriyle desteklediğine
- C) Coğrafi anlatımının yalnızca fiziksel unsurlarla sınırlı kalmayarak insan ve toplum yaşamına uzandığına
- D) Osmanlı Devleti'nde coğrafya alanındaki düşünsel dönüşümün temel kaynağı kabul edildiğine
- E) Osmanlı coğrafya geleneğinde, farklı kültür havzalarına ait bilgilerin bir araya getirildiği bütüncül bir yaklaşımı yansıttığına

23. Bu parçaya göre Kâtip Çelebi'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilimsel çalışmalarında Osmanlı dünyasında üretilmiş kaynakları esas aldığı
- B) Coğrafya alanındaki eserlerini, ağırlıklı olarak kuramsal bilgilerle sınırlı tutmayı tercih ettiği
- C) Farklı kültür ve bilim çevrelerine ait birikimleri eleştirel bir süzgeçten geçirdiği
- D) Yazdığı eserlerde, harita bilgisine yer vermekle birlikte metinsel anlatımı ön planda tuttuğu
- E) Çalışmalarını daha çok tarih alanına yönelterek coğrafyayı tarih içinde yardımcı alan olarak ele aldığı

24 - 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Farklı kültürlerde ve toplumlarda annelerin ninni söyleyerek bebekleri uyutması ve sakinleştirmesi uzun süredir bilinen bir durum. Yale Üniversitesinde yapılan yeni bir araştırma, bebeklere şarkı söylemenin onların ruh hâlini belirgin şekilde iyileştirdiğini ortaya koydu. Bu araştırma ise şarkı söylemenin bebeklerin ruh sağlığına somut katkılar sağlayan bir yöntem olduğunu bilimsel olarak doğruluyor. Sonuçları bilimsel literatürde ünlü *Child Development* dergisinde 2025'in Mayıs ayında yayımlanan çalışmaya 110 ebeveyn katıldı. Ebeveynler gün boyunca cep telefonları aracılığıyla şarkı söyleme sıklıklarını, bebeklerinin ruh hâlini, huysuzluk seviyesini ve kendi ruh hâllerini araştırma ekibine bildirdi. Sonuçlar oldukça dikkat çekiciydi: Bebeklerine daha fazla şarkı söyleyen ebeveynler, bebeklerinin genel ruh hâlinin çok daha olumlu olduğunu belirtti. İlginç olan, şarkı söylemenin sadece bebek ağıladığında değil; genel anlamda ruh hâllerini iyileştirmede etkili olmasıydı. Özellikle bebek huysuzlandığında ebeveynlerin şarkı söylemeye doğal olarak yönelmesi dikkat çekti. Araştırma ekibi, müziğin sadece eğlence aracı olmadığını aynı zamanda önemli bir iletişim aracı olduğunu vurguluyor. Ninniler aracılığıyla bebeklere iletilen mesaj çok net: "Yanımdayım, sesindeki isteği duyuyorum, güvendesin." Bebeklerin de bu mesajı gerçekten aldığı anlaşıyor.

24. Bu parçada söz edilen araştırmayla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Bebeklere şarkı söylemenin onların ruh hâlini olumlu yönde etkilediğine ilişkin bulgular sunulduğuna
- B) Çalışmanın sonuçlarının meşhur bir bilimsel dergide ortaya konulduğuna
- C) Ebeveynlerin bebeklerine ilişkin gözlemlerini araştırma ekibine iletmesine
- D) Şarkı söylemenin ebeveynlerin kendi ruh hâllerinde anlamlı bir iyileşme oluşturduğunun belirlendiğine
- E) Müziğin bebek ile ebeveyn arasındaki iletişim sürecinde işlevsel bir rol üstlendiğinin vurgulandığına

25. Bu parçada söz edilen araştırmanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ninnilerin tarihsel süreçte farklı toplumlarda nasıl ortaya çıktığını bilimsel bağlamıyla incelemek
- B) Bebeklere şarkı söylemenin onların ruh hâli üzerindeki etkisini bilimsel verilerle ortaya koymak
- C) Ebeveynlerin bebeklerine şarkı söyleme sırasında başvurdukları yöntemleri değerlendirmek
- D) Müziğin çocuk gelişiminde uzun vadeli bilişsel kazanımlar sağlayıp sağlamadığını belirlemek
- E) Ebeveynlerin ruh hâli ile bebeklerin davranışları arasındaki ilişkiyi istatistiksel açıdan çözmek

26. Bu parçada altı çizili söz yerine aşağıdakilerin hangisi getirilirse cümlelerin anlamında değişim olmaz?

- A) Buradayım, ihtiyaçlarını fark ediyorum, kendini emniyette hissedebilirsin.
- B) Yanımdayım, sesine karşılık veriyorum, huzur içinde olabilirsin.
- C) Seni izliyorum, söylediklerini anlıyorum, merak etme, hep yanımdayım.
- D) Yanı başındayım, hareketlerini çok iyi gözlemliyorum, rahatça dinlenebilirsin.
- E) Endişelenme, büyüyeceksin ve güçlü biri olacaksın, ben destekçinim.

27 - 30. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Ali, Buse, Can, Derya ve Eren adlı öğrenciler belli bir sırada kantinden tost, simit ve poğaça satın almışlardır. Öğrencilerin yiyecekleri satın alma sıralarına ve aldıkları yiyecek türüne ilişkin bilgiler şöyledir:

- Her bir öğrenci tek bir çeşit yiyecek satın almıştır.
- Aynı yiyecekten en fazla iki tane satılmıştır.
- Poğaça satın alan tek bir öğrenci vardır.
- Buse ve Derya, yiyeceklerini Ali'den önce satın almışlardır.
- Eren, yiyeceğini ikinci sırada satın almıştır.
- Can, yiyeceğini Ali'den sonra satın almıştır.
- Dördüncü sıradaki kişi simit satın almıştır.
- İkinci ve üçüncü sıradaki kişiler aynı tür yiyecek satın almıştır.

27. Buna göre;

- Ali,
- Can,
- Eren

adlı öğrencilerden hangileri simit satın almış olabilir?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve II
- I, II ve III

28. Aşağıdaki kişilerden hangilerinin aldıkları yiyecek türü kesin olarak farklıdır?

- Ali ve Buse
- Ali ve Derya
- Buse ve Eren
- Can ve Eren
- Derya ve Eren

29. Aşağıdakilerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

- Simitten hemen sonra tost satılmıştır.
- Tosttan hemen sonra simit satılmıştır.
- Poğaçadan hemen sonra simit satılmıştır.
- Simitten hemen sonra poğaça satılmıştır.
- Poğaçadan hemen sonra tost satılmıştır.

30. Buse'nin simit satın aldığı biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- Birinci sıradaki öğrenci tost satın almıştır.
- Üçüncü sıradaki öğrenci simit satın almıştır.
- Beşinci sıradaki öğrenci poğaça satın almıştır.
- Derya, poğaça satın almıştır.
- Can, simit satın almıştır.

31. $\left(\frac{4}{3} - \frac{11}{12}\right) \cdot \left(8 - \frac{4}{5}\right)$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

32. $\frac{(-4)^3 + 10^2}{13^2 - (-5)^2}$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) $-\frac{1}{4}$ B) $-\frac{1}{2}$ C) 1 D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{1}{4}$

33. $\frac{\sqrt{361} - \sqrt{81}}{\sqrt{288} - \sqrt{98}}$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) $\sqrt{2}$ B) $\sqrt{3}$ C) 2 D) $\sqrt{6}$ E) $2\sqrt{2}$

34. A, B ve C birer rakam olmak üzere,

ABB

CA1

597

olduğuna göre, A + B + C toplamı kaçtır?

- A) 17 B) 18 C) 19 D) 20 E) 21

35. $\frac{0,7}{0,06} \cdot \left(\frac{2}{0,4} - \frac{2}{0,7}\right)$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 7 B) 15 C) 21 D) 25 E) 35

36. x bir gerçel sayı olmak üzere,

$$256 \cdot 2^{-3x} = (2^x)^3$$

eşitliği veriliyor.

Buna göre, x kaçtır?

- A) $-\frac{3}{2}$ B) $-\frac{4}{3}$ C) $-\frac{3}{4}$ D) $\frac{3}{2}$ E) $\frac{4}{3}$

37. x gerçel sayısı için

$$\frac{2\sqrt{x} + 1}{4x - 1} = \frac{2\sqrt{x} - 1}{4x}$$

olduğuna göre x kaçtır?

- A) $\frac{1}{16}$ B) $\frac{1}{8}$ C) $\frac{1}{4}$ D) $\frac{1}{2}$ E) 1

38. a, b ve c pozitif tam sayılar olmak üzere,

$$a - 2b$$

$$a - 3c$$

ifadelerinin birer tek sayı olduğu biliniyor.

Buna göre,

$$I. a + c$$

$$II. a \cdot b$$

$$III. a \cdot c$$

ifadelerinden hangileri her zaman çift sayıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

39. A, B ve C kümeleri için

$$A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$$

$$A \cap C = \{2, 4, 6, 7\}$$

$$B = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$

eşitlikleri veriliyor.

Buna göre, A kümesinin eleman sayısı en az kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

40. Pozitif gerçel sayılar kümesi üzerinde tanımlı f ve g fonksiyonları her pozitif x gerçel sayısı için

$$f\left(\frac{x}{2}\right) = 2x^2$$

$$g\left(\frac{x}{3}\right) = 3x$$

eşitliklerini sağlıyor.

Buna göre, $f(3a) = g(2a)$ eşitliğini sağlayan a gerçel sayısı kaçtır?

- A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{2}{3}$ D) $\frac{3}{2}$ E) 2

$$41. ||2x - 3| - 2x + 7| = 6$$

eşitliğini sağlayan x gerçel sayısı kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

$$42. \frac{(x+y)^2 - (x-y)^2}{y^2 - y} : \frac{xy^2 + xy + x}{y^3 - 1}$$

ifadesinin sadeleştirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2 B) 2x C) 4 D) 4y E) xy

43. Üç basamaklı 8AB doğal sayısı, üç basamaklı AB3 doğal sayısından 140 fazladır.

Buna göre, A + B toplamı kaçtır?

- A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 13

44. Takı tasarımı yapan Sibel üç farklı yüzük modeli tasarlamaktadır. Sibel A model yüzük için 12 tane, B model yüzük için 15 tane ve C model yüzük için 18 tane boncuk kullanmaktadır. Sibel bu üç model yüzükten eşit sayıda yaparak toplam 855 boncuk kullanmıştır.

Buna göre, Sibel bu üç model yüzükten toplam kaç adet yapmıştır?

- A) 27 B) 36 C) 48 D) 57 E) 63

45. YKS, ALES ve KPSS'ye hazırlık eğitimi veren bir kurs merkezindeki öğrenciler ile ilgili aşağıdakiler bilinmektedir.

- YKS kursuna gelen öğrenci sayısı ALES kursuna gelen öğrenci sayısından 36 fazladır.
- KPSS kursuna gelen öğrenci sayısı YKS ve ALES kursuna gelen toplam öğrenci sayısına eşittir.
- ALES kursuna gelen öğrenci sayısı kurstaki toplam öğrenci sayısının beşte birine eşittir.

Buna göre, bu kurstaki toplam öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 210 B) 240 C) 360 D) 420 E) 480

46. Mutlu farklı şehirdeki annesinin evine gitmek için kendi evinden hareket ederek saatte ortalama 80 kilometre hızla gidiyor. Mutlu annesinin evinden kendi evine dönerken ise saatteki ortalama hızını %40 artırarak aynı yolu 2 saat daha kısa sürede geri dönüyor.

Buna göre, Mutlu'nun annesinin evi ile kendi evi arasındaki uzaklık kaç kilometredir?

- A) 480 B) 560 C) 600 D) 680 E) 720

47. Bir kutuda bulunan mavi ve kırmızı boncukları yan yana bir sıra halinde dizen Tuğçe yaptığı farklı sıralamalar sonucunda her seferinde en az üç kırmızı boncukun yan yana geldiğini görmüştür.

Buna göre kutuda bulunan mavi ve kırmızı boncuk sayısı kaç olabilir?

- A) 3 mavi, 4 kırmızı
B) 4 mavi, 10 kırmızı
C) 5 mavi, 13 kırmızı
D) 7 mavi, 16 kırmızı
E) 8 mavi, 17 kırmızı

48. Bir musluğun iki farklı ayarı bulunmaktadır. İkinci ayarında birinci ayarına göre 2 kat daha fazla su akıtmaktadır. Bu musluk birinci ayarında çalıştırıldığında boş bir bidonu 144 saniyede doldurmaktadır. Aynı büyüklükte boş bir bidon ise üçte birine kadar musluk birinci ayarında açılarak, kalan kısmı ise musluk ikinci ayarında açılarak doldurmuş ve bidon toplam t saniyede dolmuştur.

Buna göre, t kaçtır?

- A) 72 B) 80 C) 84 D) 90 E) 96

49. A kümesinin elemanları ardışık beş tek tam sayıdan oluşmaktadır. A kümesinin 3 elemanlı bir B alt kümesinin elemanlarının aritmetik ortalaması A kümesinin aritmetik ortalamasına eşittir.

A/B kümesinin elemanları toplamı 30 olduğuna göre, B kümesinin en büyük elemanının alabileceği farklı değerlerin toplamı kaçtır?

- A) 36 B) 45 C) 48 D) 51 E) 57

50. Ahmet doğduğunda annesi 27 yaşındaydı ve kardeşinin doğmasına ise 7 yıl vardı.

Bu üç kişinin bugünkü yaşları toplamı 56 olduğuna göre, Ahmet'in bugünkü yaşı kaçtır?

- A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 13

51. Bir çiftçinin elinde bulunan portakal ve elmanın toplam ağırlığı 364 kilogramdır. Bu çiftçi portakalların beşte birini, elmaların dörtte birini sevdiklerine dağıtmak için ayırıp ve geri kalanını satıyor. Çiftçinin sattığı portakal ve elmanın toplam ağırlığı 284 kilogramdır.

Buna göre, çiftçi kaç kilogram portakal satmıştır?

- A) 176 B) 192 C) 200 D) 208 E) 220

53 - 54. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Şekilde 1'den 6'ya kadar numaralandırılmış 6 sütun ve 1'den 2'ye numaralandırılmış 2 satır olmak üzere toplam 12 hücre bulunmaktadır.

	1	2	3	4	5	6
1						
2						

1, 2, 3, 4, 5, 6 rakamlarının her biri iki kere kullanarak aşağıdaki kurallara göre hücreler doldurulacaktır.

Kural 1: Her satırda her rakam sadece bir kez kullanılacaktır.

Kural 2: Her bir satırda her hücreye bir rakam yazılacaktır ve komşu iki hücredeki rakamların farkının mutlak değeri en az 3 olacaktır.

Örneğin 1. satırda 5 yazılan bir hücrenin komşusunu 1 ya da 2 yazılabilir.

53.

	1	2	3	4	5	6
1		1		a		
2			b			4

Boş hücreler kurallara göre doldurulduğuna göre, $a + b$ toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

52. Aynı işyerine başvuru yapan Ömer ve Enes'in işe alınma olasılıkları sırasıyla $\frac{3}{4}$ ve $\frac{2}{3}$ 'tür.

Buna göre, Ömer ve Enes'ten en az birinin işe alınma olasılığı kaçtır?

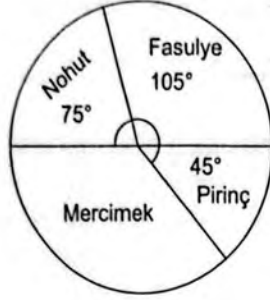
- A) $\frac{5}{12}$ B) $\frac{7}{12}$ C) $\frac{5}{6}$ D) $\frac{7}{8}$ E) $\frac{11}{12}$

54. Verilen kurallara göre hücreler kaç farklı şekilde doldurulabilir?

- A) 2 B) 4 C) 8 D) 16 E) 32

55 - 56. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir toptancının deposunda bulunan nohut, fasulye, pirinç ve mercimek miktarlarının dağılımı aşağıdaki dairesel grafikte verilmiştir.

55. Bu toptancı depodan hiç ürün satmadan bu dört üründen eşit miktarda almış ve bu dört üründen toplam 620 kilogram ürün olmuştur.

Bu toptancı ürün aldıktan sonra depoda 200 kilogram mercimek olduğuna göre, ürün almadan önce deposunda bu dört üründen kaç kilogram vardır?

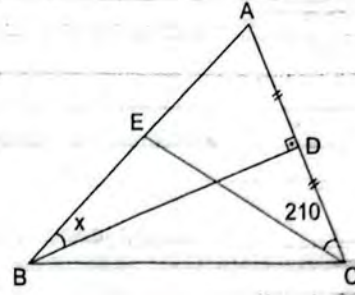
- A) 240 B) 280 C) 360 D) 420 E) 480

56. Bu depodaki mercimek miktarı nohut miktarından 96 kilogram fazladır.

Buna göre, bu depoda bulunan fasulye kaç kilogramdır?

- A) 120 B) 144 C) 168 D) 180 E) 192

57.

ABC bir üçgen

$$[BD] \perp [AC]$$

$$|AD| = |DC|$$

$$|BE| = |CE|$$

$$m(\widehat{ACE}) = 21^\circ$$

$$m(\widehat{ABD}) = x$$

Şekilde, D ve E noktaları sırasıyla AC ve AB kenarları üzerindedir.

Buna göre, x kaç derecedir?

- A) 21 B) 22 C) 23 D) 24 E) 25

Bu testte 60 soru vardır.

1. İlk Türk toplulukları incelendiğinde yazılı kaynakların oldukça sınırlı olduğu saptanmıştır. Bunun yerine toplumsal bilgi birikimi destanlar, şiirler ve ozanlar aracılığıyla nesilden nesile aktarılmıştır.

İlk Türk topluluklarında bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisi daha etkili olmuştur?

- A) Gök Tanrı inancının benimsenmesi
- B) Halk arasında toplumsal tabakalaşmanın olması
- C) Konargöçer bir yaşam şeklinin sürdürülmesi
- D) Savaşçı bir toplum yapısının görülmesi
- E) Hayvancılığın temel geçim kaynağı olması

2. Türk-İslam devletlerinde hakimiyet sembolleriyile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde I.de verilen kavramın anlamı II.de yanlış açıklanmıştır?

	I.	II.
A) Tevki	Hükümdarların resmi belgelerdeki mührüdür.	
B) Nevbet	Saray önünde namaz vakitlerinde, savaşlarda ve törenlerde çaldırılan müziktir.	
C) Çetr	Hükümdarın sefere giderken başının üstüne tutulan şemsiyedir.	
D) Hutbe	Hükümdar için özel yaptırılan değerli taşlarla süslü tahttır.	
E) Tıraz	Hükümdarın ünvan ve lakaplarının yazılı olduğu özel süslemeli giysidir.	

3. Bizans İmparatorluğu ile Türkiye Selçukluları arasında 1176'da yapılan Miryokefalon Savaşı'nı Türk kuvvetleri kazanmıştır.

Bu savaşın ortaya çıkardığı en önemli sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans'ın Haçlılardan yardım istemesi
- B) Türklerin Anadolu'daki hâkimiyetinin kesinleşmesi
- C) Selçukluların Anadolu siyasi birliğini sağlaması
- D) Batı Anadolu'daki bazı kentlerin Selçukluların kontrolüne girmesi
- E) Moğolların Anadolu'yu işgal etmesi

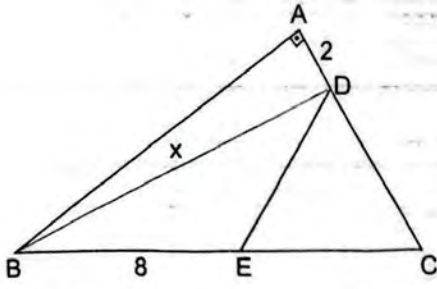
4.

Selamünaleyküm ağalar beyler... Güneş doğmadan toprağın kokusuyla uyanırız. Şu ekip biçtiğimiz kara toprak aslında ne benimdir ne de senin; devletin malıdır. Lakin başımızda bir sipahi vardır, atıyla kapımıza gelir, ona hürmet ederiz. O buraların asayişini sağlar, cenk vakti gelince atlılarını toplayıp orduya katılır. Bizim vazifemiz bellidir; hasat vakti ambarımıza giren her on çuval tahılın biri sipahiye verilir ki devletin çarkı dönsün. Lakin bu toprak namustur, keyfine göre bırakamazsın. Eğer geçerli bir sebep yokken üç yıl boş bırakırsan, kadı efendi ensene biner, "neden toprağı küstürdün?" diyerek ağır bir akçe cezası keser. Dedelerimiz anlatır, vaktiyle bizi buralara uzak diyarlardan getirerek yerleştirmişler. Maksat buralar şenlensin, İslamsız kalmasın. Geldiğimiz yerlerdeki insanlara da öyle zorbalık etmeyiz. Onların dinine, ibadetine karışmayız; tatlı dille, adaletle gönüllerini hoş tutarız. Bizim yolumuz kılıçtan önce rıza almaktan geçer.

XV. yüzyılda Osmanlı topraklarında yaşayan bir çiftçinin bu sözlerinde aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgili ipucu yoktur?

- A) Tımar sistemi
- B) Çiftbozan vergisi
- C) İstimâlet sistemi
- D) İskân siyaseti
- E) Cizye vergisi

58.

ABC dik üçgen, CDE eşkenar üçgen

$$AB \perp AC$$

$$|AD| = 2 \text{ birim}$$

$$|BE| = 8 \text{ birim}$$

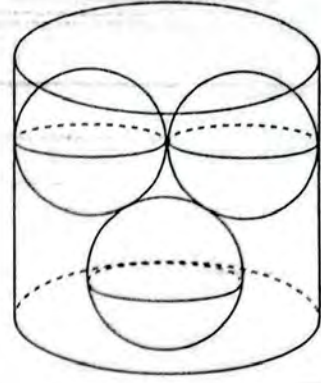
$$|BD| = x$$

Şekilde, D ve E noktaları sırasıyla AC ve BC kenarları üzerindedir.

Yukarıdaki verilere göre, x kaç birimdir?

- A) $5\sqrt{3}$ B) 9 C) $4\sqrt{7}$ D) 11 E) $8\sqrt{2}$

60.

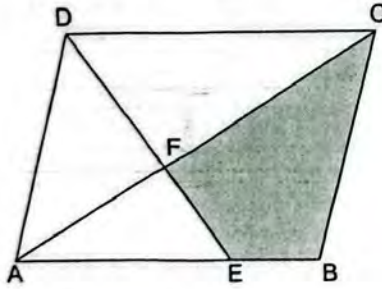

Yarıçapı 3 birim olan özdeş üç küre şekildeki gibi silindirin içine yerleştiriliyor. Kürelerin üçü birbirine teğet olmak ile birlikte iki tanesi silindirin üst tabanına ve bir tanesi silindirin alt tabanına teğettir.

Buna göre, silindirin hacmi kaç π birimküptür?

- A) 216 B) $216\sqrt{3}$ C) $108+108\sqrt{3}$
D) $108+216\sqrt{3}$ E) $216+108\sqrt{3}$

59.

ABCD paralelkenar

$$2|AE| = 3|EB|$$

$$[AC] \cap [DE] = \{F\}$$

$$E \in [AB]$$

Şekilde verilen boyalı BCFE dörtgeninin alanı 62 birimkaredir.

Buna göre, ABCD paralelkenarının alanı kaç birimkaredir?

- A) 120 B) 140 C) 150 D) 160 E) 180

İNDEKS AKADEMİ

youtube/indexsakademi

5. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun'un üyeleri ve onların görevleriyle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

	Divan Üyesi	Görevi
A)	Sadrazam	Gerektiğinde ordulara komutanlık yapmak
B)	Nişancı	Yazışmaları yürütmek ve fermanlara tuğra çekmek
C)	Kazasker	Fethedilen toprakları tahrir defterlerine kaydetmek
D)	Yeniçeri Ağası	Başkentin ve sarayın güvenliğini sağlamak
E)	Defterdar	Devletin gelir giderlerini ve bütçesini hesaplamak

6. "Seyahatname" adlı on ciltlik eserinde gezip gördüğü Osmanlı topraklarını anlatan ve dolayısıyla halkın toplumsal, kültürel ve ekonomik yaşantısı hakkında önemli bilgiler veren kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Marco Polo
B) İbn-i Batuta
C) Piri Reis
D) Evliya Çelebi
E) İbn-i Bibi

7. Osman Bey'in, gazileriyle birlikte yaptığı fetih hareketleri, diğer Türkmen aşiretlerinin de Osmanlı saflarına katılmasını sağlamıştır. Osman Bey, kendi önderliğinde savaşan Türkmen aşiretlerine, elde edilen ganimetlerden pay vermiş ve fethedilen topraklara yerleşme hakkı tanımıştır.

Osman Bey'in, bu politikasıyla aşağıdakilerden hangisini amaçlandığı savunulabilir?

- A) Beylikler arası ticareti geliştirerek ekonomik refahı sağlamak
B) Karamanoğulları ve Germiyanogulları gibi beyliklerle siyasi ittifaklar kurmak
C) Devşirme sisteminin temellerini atarak merkezi orduyu güçlendirmek
D) Ahilerin siyasi nüfuzunu kırarak Anadolu'da tek güç haline gelmek
E) Konargöçer Türkmenleri yerleşik hayata geçirerek askeri gücü artırmak

8. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılında Avusturya ve İran'la yapılan savaşların uzun sürmesi,

- I. halkın ödediği vergilere zam yapılması,
II. hazinedeki açığın büyümesi,
III. Anadolu'da ayaklanmaların çıkması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Lale Devri'nde yapılan ıslahatlar arasında gösterilemez?

- A) Avrupa devletlerinin başkentlerine geçici elçilikler açılması
- B) Birçok şehirde imar faaliyetlerine başlanması
- C) İstanbul'da ilk Türk matbaasının kurulması
- D) Dirlik sistemine son verilmesi
- E) Kâğıt imalathanesinin kurulması

10. XIX. yüzyılda Avrupa devletleri, Osmanlı topraklarını paylaşmak için harekete geçmiş olsalar da genellikle rakiplerinin Osmanlı topraklarından tek başına istifade etmesine engel olmuşlardır. Osmanlı Devleti de bu durumu değerlendirerek, bu devletlerden birisiyle, diğerinin aleyhine ittifaklar kurmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti hakkında;

- I. Bağımsız devlet yapısını kaybetmiştir.
- II. Denge politikası izlemiştir.
- III. Osmanlıcılık fikrini uygulamaya koymuştur.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Balkanlarda Osmanlı Devleti'ne karşı çıkan ayaklanmaların artması üzerine Avrupalı devletler 1876'da İstanbul'da bir konferans düzenlemişlerdir. "Tersane Konferansı" olarak bilinen bu konferansın başladığı esnada Osmanlı Devleti Kanun-u Esasi'yi yürürlüğe koyarak Mebusan Meclisi'ni açmıştır.

Osmanlı Devleti'nin konferans esnasında böyle bir politika izlemesinde aşağıdaki gerekçelerden hangisi daha etkili olmuştur?

- A) Ekonomik zararları telafi etmek
- B) Milliyetçilik akımının yayılmasını sağlamak
- C) Azınlıklarla ilgili olumsuz kararların alınmasını engellemek
- D) İtilaf Devletleri'yle ittifak kurmak
- E) Mülteciler konusunda Avrupa kamuoyunun dikkatini çekmek

12. Osmanlı Devleti'nde meydana gelen;

- I. Tanzimat Fermanı'nın yürürlüğe girmesi,
- II. Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye'nin ilan edilmesi,
- III. Meşruti yönetime geçilmesi

gelişmelerinden hangileri padişahın yetkilerinin sınırlandırılmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

13. "Sayın Baylar, sizi günlerce işgal eden uzun ve ayrıntılı demecim, en nihayet mazi olmuş bir dönemin öyküsüdür. Bunda, milletim için ve gelecek evlatlarımız için dikkat ve uyanıklığı davet edebilecek bazı noktalar açıklayabilmişsem kendimi mutlu sayacağım. Baylar, bu demecimle, milli hayatı sona ermiş sayılan büyük bir milletin bağımsızlığını nasıl kazandığını, bilim ve fennin en son esaslarına dayalı milli ve çağdaş bir devleti nasıl kurduğunu anlatmaya çalıştım. Bugün ulaştığımız sonuç, yüzyıllardan beri çekilen milli felaketlerden uyanışın ve kutsal vatanın her köşesini sulayan kanların bedelidir. Bu neticeyi, Türk gençliğine emanet ediyorum!"

Mustafa Kemal'in bu konuşması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Halk Fırkası'nın kuruluşuyla
- B) Halifelik makamının kaldırılmasıyla
- C) Nutuk üzerine değerlendirmeye
- D) Lozan Konferansı süreciyle
- E) Cumhuriyetin ilan edilmesiyle

14. İtilaf Devletleri Çanakkale Cephesi'ni açarak Karadeniz üzerinden Çarlık Rusya'ya askeri ve ekonomik yardımda bulunmak istemiştir. Ancak Çanakkale Savaşlarında Türk ordusu başarılı olmuş ve İtilaf Devletleri geri püskürtülmüştür.

Buna göre İtilaf Devletlerinin bu başarısızlığının aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlaması beklenebilir?

- A) Wilson İlkelerinin yayınlanmasına
- B) Bolşevik İhtilali'nin meydana gelmesine
- C) Osmanlı'nın savaşı terk etmesine
- D) Kanal Cephesi'nin açılmasına
- E) Mondros Ateşkesi'nin imzalanmasına

15. Osmanlı hükümdarı V. Mehmet Reşat, devletin Birinci Dünya Savaşı'na girmesi üzerine İngiltere'ye karşı kutsal cihat ilan etmiştir.

Bu durum V. Mehmet Reşat'ın aşağıdaki düşünce akımlarından hangisine uygun olarak hareket ettiğini göstermektedir?

- A) Ümmetçilik B) Turancılık C) Milliyetçilik
- D) Batıcılık E) Türkçülük

16. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra İtilaf Devletleri, Osmanlı topraklarında işgallere başlamıştır. Bu dönemde İstanbul ve Anadolu'da birçok cemiyet kurulmuş ve bunlardan bir kısmı Milli Mücadele'yi desteklerken bir kısmı da milli varlığa düşman olarak hareket etmiştir.

Buna göre Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra kurulan aşağıdaki cemiyetlerden hangisi Milli Mücadele'ye taraf olmuştur?

- A) Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fırkası
- B) İngiliz Muhipleri Cemiyeti
- C) İslam Teali Cemiyeti
- D) Wilson Prensipleri Cemiyeti
- E) Kilikyalılar Cemiyeti

17. "Bütün Anadolu halkı bağımsızlığı için tek vücut olmuştur. Tüm komutanlar, valiler, mutasarrıflar kutsal amacımız için işbirliği yapmaya karar vermişlerdir. Sivas'ta yapılacak kongreye tüm vilayetlerin delegelerinin katılımıyla kuvvetli bir millî merkez oluşturulması kararlaştırılmıştır."

Mustafa Kemal'in 17.Kolordu Komutanı Bekir Sami Bey'e yazdığı telgrafta geçen bu ifadelere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Millî Mücadele'nin bölgesellikten kurtarıldığına
- B) Topyekûn mücadele stratejisinin benimsendiğine
- C) İşgallere karşı teşkilatlı bir direnişin benimsendiğine
- D) İstanbul Hükûmeti'yle uyum içinde hareket edildiğine
- E) Mücadelenin tek merkezden yönetilmek istendiğine

18. Amasya Genelgesi'nde yer alan aşağıdaki kararlardan hangisi, ülkedeki siyasal egemenliğin değişeceğine dair bir işaret niteliğindedir?

- A) Millet'in istiklâlini yine millet'in azim ve kararı kurtaracaktır.
- B) İstanbul Hükûmeti, üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.
- C) Askeri ve millî örgütler hiçbir surette dağıtılmayacaktır.
- D) Anadolu'nun her bakımdan güvenli bir kenti olan Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır.
- E) Vatanın bütünlüğü, millet'in istiklâli tehlikededir.

19. Ankara'da toplanan Büyük Millet Meclisi, Kuvayı-millîye birliklerinin kaldırılmasını ve düzenli ordunun kurulmasını kararlaştırmıştır. Bu karar sonrasında düzenli orduya katılmak istemeyen Çerkez Ethem ve Demirci Mehmet Efe ayaklanma çıkarmıştır. Bu ayaklanmalar İngiltere ve Fransa tarafından desteklenmiştir.

Bu bilgilere dikkat edildiğinde;

- I. Düzenli ordu kurma çalışmaları sonuçsuz kalmıştır.
- II. İtilaf Devletleri, Türklerin kendi aralarındaki çatışmasını desteklemiştir.
- III. Düzensiz birliklerin dağıtılmasında sorunlarla karşılaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

20. Sevr Barış Antlaşması'nda yer alan;

- I. Ordu, 50.700 kişiyle silahlandırılacak ve bu ordunun ağır silahları bulunmayacaktır.
- II. Kapitülasyon hukukundan bütün İtilaf Devletleri yararlanacaktır.
- III. Çanakkale ve İstanbul Boğazları uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecektir.

hükümlerinden hangileri Lozan Barış Antlaşması'nda değişikliğe uğramamıştır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

II. Meclis için yapılacak genel seçimler öncesinde Mustafa Kemal, dokuz ilke üzerine kurulu Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu programını belirlemiştir. Yapılan seçimlerden sonra Ankara'ya gelen milletvekilleriyle yaptığı toplantılarda Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubunun bir siyasi partiye dönüştürüleceğini ifade etmiştir. Bu doğrultuda 9 Eylül 1923'te ülkenin ilk siyasi partisi kurulmuştur.

Bu metinde aşağıdaki siyasi partilerden hangisinin kuruluşundan bahsedilmektedir?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- B) Demokrat Parti
- C) İttihat ve Terakki Partisi
- D) Halk Fırkası
- E) Serbest Cumhuriyet Fırkası

22. Mustafa Kemal, yurttaşların yönetime tam olarak katılmasını, eğitim alanında birliğin sağlanmasını ve milli kültürün korunmasını hedef edinmiştir.

Mustafa Kemal'in bu hedefleriyle aşağıdaki inkılaplardan hangisi arasında bağlantı kurulamaz?

- A) Türk Tarih Kurumu'nun açılması
- B) Saltanat makamına son verilmesi
- C) Kılık kıyafet düzenlemesinin yapılması
- D) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
- E) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi

23.

Buna göre gazete haberinde bahsedilen ünvan ve lakapların kaldırılması aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle daha yakından ilgilidir?

- A) Devletçilik
- B) Milliyetçilik
- C) Halkçılık
- D) Cumhuriyetçilik
- E) Laiklik

24. Türkiye; İtalya ve Almanya'nın izlediği politikaların dünya barışını tehdit etmesi üzerine, daha önce Lozan Barış Konferansı'na katılan devletlere birer nota göndermiştir. Bu nota sayesinde Boğazlar meselesinin Montrö Konferansı'nda görüşülmesi sağlanmıştır. Burada imzalanan sözleşmeyle Türkiye'nin Boğazlar konusundaki haklı istekleri karşılık görmüş, daha önce kurulan Boğazlar Komisyonu, yetkilerini Türkiye'ye devretmiştir. Yine bu sözleşmeyle Türkiye'nin Boğazları silahlandırması serbest bırakılmış ve barış döneminde Boğazlardan savaş gemilerinin geçişi yasaklanmıştır.

Bu gelişmeler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'nin mevcut şartları gözетerek olumlu sonuçlar aldığı
- B) Savaş tehdidinin Türkiye'yi diplomatik çözümlere yönelttiği
- C) Türkiye'nin statükocu bir dış politika izlediği
- D) Lozan Barış Antlaşması'nın Boğazlarla ilgili pürüzler bıraktığı
- E) Boğazlar üzerinde Türk egemenliğinin güçlendiği

İNDEKSİSAKADEMİ

youtube/ndeksakademı

25. İki savaş arası dönemde (1918-1939) Avrupa'da; Almanya, İtalya ve İspanya gibi devletlerde totaliter ve baskıcı rejimler güç kazanmıştır. Bu rejimler, güçlü bir lider etrafında şekillenmiştir. Bu devletlerde iktidara gelen Faşizm ve Nazizm gibi rejimler; tek partili yapı etrafında, şiddete dayalı çözümler üreten ve yayılcı bir dış politika izleyen rejimlerdir.

Buna göre totaliter ve baskıcı rejimlerin ortaya çıkmasında;

- I. I. Dünya Savaşı'nın siyasi ve ekonomik alanda istikrarsızlık yaratması,
- II. Komünizm tehdidine karşı orta ve üst sınıfın milliyetçi yapıya destek vermesi,
- III. 1929 Dünya Ekonomik Buhranı'nın kitlesel işsizliğe ve yoksulluğa yol açması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

26. II. Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra dünya iki kutuplu bir yapıya bürünmüştür. Bir yanda ABD liderliğindeki Batı Bloku, öte yanda ise SSCB liderliğinde Doğu Bloku kurulmuştur. Bu bloklar arasında ideolojik, ekonomik, siyasi ve diğer alanlarda kıyasıya bir rekabet yaşanmıştır.

Buna göre Batı Bloku'nun askeri ve siyasi birlikteliği sağlamak amacıyla kurduğu örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birleşmiş Milletler
B) Kuzey Atlantik Savunma Paketi
C) Varşova Paketi
D) Bağlantısızlar Hareketi
E) Comecon

27. Türkiye'de 1960'lı yıllardan itibaren Avrupa'daki ülkelere işçi göçlerinin yaşanması;

- I. Hızlı nüfus artışıyla birlikte işgücü fazlalığının artması,
- II. Batı Avrupa ülkelerinde işgücüne olan talebin artması,
- III. Türkiye'de sanayi, ticaret ve tarım sektörlerine yatırımlar yapılması

sebeplerinden hangilerine dayandırılmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

28. I. Yıl içinde sıcaklık farklarının olması
II. Kutuplara doğru gidildikçe gece gündüz süre farkının artması
III. Haziran, Temmuz, Ağustos aylarının en sıcak aylar olması
IV. Mersin'de çizgisel hızın Sinop'tan daha fazla olması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de yer alması nedeniyle gerçekleşir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

29. Bir Türkiye Fiziki Haritası incelendiğinde Menemen Ovası'nın yeşil, Aksaray Ovası'nın sarı, Erzurum Ovası'nın kahverengi gösterilmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Ekonomik faaliyetlerin farklılığıyla
B) Yükseltilerinin farklılığıyla
C) Enlem farklılığıyla
D) Coğrafi bölgelerin farklılığıyla
E) Orman alanlarının farklılığıyla

30. Normal faylar arasında yükselen bloklar horst yapıları olarak adlandırılmaktadır. Türkiye'deki bazı dağlar büyük horst yapılarından oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu şekilde oluşmuş dağlardan biri değildir?

- A) Kaçkar Dağları
B) Menteşe Dağları
C) Aydın Dağları
D) Madra Dağı
E) Boz Dağlar

31. Giresun, Adana ve Ankara il merkezlerinde iklim özelliklerine bağlı olarak en fazla yağışın görüldüğü mevsimler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Giresun	Adana	Ankara
A)	İlkbahar	Kış	Sonbahar
B)	Kış	Sonbahar	İlkbahar
C)	Sonbahar	Kış	İlkbahar
D)	Kış	İlkbahar	Sonbahar
E)	Sonbahar	İlkbahar	Kış

32. Toros Dağları'ndan kaynağını alarak Mersin iline doğru yönelen ve Silifke Ovası'nı oluşturarak Akdeniz'e ulaşan akarsu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Filyos
B) Köprüçayı
C) Ceyhan
D) Göksu
E) Manavgat

33.

	Göl	Oluşum Türü
I.	Sera	Heyelan Set
II.	Elmalı	Karstik
III.	Erçek	Sirk
IV.	Büyükçekmece	Volkanik Set

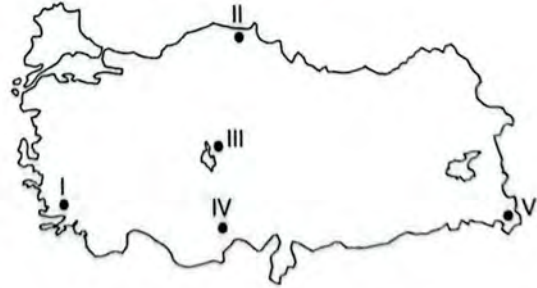
Yukarıdakilerin hangilerinde göl veya gölün oluşum türü doğru eşleştirilmiştir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

34. Türkiye'nin kıyı ovalarında aşağıdaki toprak türlerinden hangisi yaygın olarak görülür?

- A) Alüvyal
B) Kahverengi Orman
C) Podzol
D) Vertisol
E) Moren

35. Türkiye'de yer şekillerinin dağlık ve engebeli olduğu yerlerde nüfus yoğunluğu azdır.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralanmış alanlarda hangisinde nüfus yoğunluğunun az olmasının nedeni farklıdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

36. Ülkemizde görülen nüfus değişimlerini üç dönem halinde incelemek mümkündür. Üçüncü dönem, 1985 yılı sonrasını kapsamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de üçüncü dönemde görülen nüfus değişimlerinden biridir?

- A) II. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla erkeklerin uzun süreli askere alınması nüfus artış hızının azalmasına neden olmuştur.
B) Nüfus planlaması kanunu çıkarılarak kontrollü ve planlı bir nüfus artışının sağlanması amaçlanmıştır.
C) Kaybedilen savaş sonrası yaşanan Türk göçleri ile nüfusun artması sağlanmıştır.
D) Başta Almanya olmak üzere Batı Avrupa ülkelerine göçler başlamıştır.
E) Kadınların iş hayatında aktif rol alması artmıştır.

37. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki kırsal yerleşmelerin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Mesken sayısı ve meskenlerin kat sayısı azdır.
B) İdari yöneticileri vali ve kaymakamdır.
C) Yerleşmelerde doğal çevrenin katkısı daha azdır.
D) Birincil ekonomik faaliyet daha fazla gelişmiştir.
E) Doğurganlık oranı fazladır.

38. Aşağıdaki haritada bazı iller renklendirilerek gösterilmiştir.

Bu illerden hangisinde ayçiçeği üretim miktarı daha fazladır?

- A) Tekirdağ
B) Kastamonu
C) Elazığ
D) Artvin
E) Muğla

39. Türkiye'de yürütülen hayvancılık çeşitleriyle ilgili;

- I. Büyükbaş hayvancılıkta sığır yetiştiriciliği daha fazladır.
II. Diyarbakır, Batman, Antalya, Muğla ve İzmir bal üretiminde öne çıkan illerdir.
III. Koyun yetiştiriciliği mera hayvancılığı yöntemiyle daha az yapılmaktadır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

40.

Yukarıdaki haritada verilen yörelerin hangisinde krom işleme tesisi bulunmaktadır?

- A) Konya
B) Yozgat
C) Zonguldak
D) Elazığ
E) Balıkesir

41. Aşağıdaki haritada Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynakları açısından önemli potansiyele sahip üç il numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu illerdeki potansiyel enerji kaynakları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	Güneş	Rüzgar	Jeotermal
B)	Jeotermal	Güneş	Rüzgar
C)	Rüzgar	Jeotermal	Güneş
D)	Güneş	Jeotermal	Rüzgar
E)	Rüzgar	Güneş	Jeotermal

42. Aşağıda sanayi tesisi ve bulunduğu yer eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Sanayi Tesisi	Bulunduğu yer
A)	Aselsan	Ankara
B)	Kardemir	İskenderun
C)	Mobilya	Ankara
D)	Alpulu Şeker	Kırklareli
E)	Petlas	Kırşehir

43. Serbest ticaret bölgeleri, bulundukları ülkenin siyasi sınırları içinde yer alan ancak vergi ve gümrük mevzuatı ile gümrük hattı dışında kalan özel ticaret merkezleridir.

Buna göre, haritada renklendirilen illerden hangisinde serbest ticaret bölgesi bulunmaz?

- A) Bursa B) Denizli C) Kayseri
D) Diyarbakır E) Trabzon

44. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye turizminin gelişimine yönelik uygulanması gereken öncelikli politikalardan biri değildir?

- A) Yerel halkın turizme katılımının desteklenmesi
B) Plansız ve aşırı betonlaşmanın artırılması
C) Tanıtım ve marka değeri oluşturmak için teknolojiye yararlanılması
D) Deniz turizminin alternatif turizmle çeşitlendirilmesi
E) Doğal ve tarihi yerlerin korunması

45. Türkiye'de görülen doğal afetlerden hangisi gerçekleşmesi bakımından diğerlerinden daha yavaştır?

- A) Depremler B) Kaya Düşmesi
C) Heyelan D) Erozyon
E) Sel ve Taşkın

46. Tamamlayıcı hukuk kuralları, tarafların aralarında aksini kararlaştırmadıkları durumlarda devreye giren ve eksik kalan hususları tamamlayan hukuk kurallarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi tamamlayıcı hukuk kurallarına örnek teşkil eder?

- A) Asgari ücretin altında maaş belirlenemez.
B) "Evlenme vaadiyle yapılan sözleşmeye nişanlanma denir."
C) Malın taşıma masrafı kimin tarafından ödeneceği belirtilmemişse, borçluya aittir.
D) "Piyasa değerinden satılacak" ibaresi, satış tarihindeki rayiç bedel olarak anlaşılır.
E) Eşler mal rejimi konusunda farklı bir rejim seçebilir.

47. Türk Medeni Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi aile hukuku kapsamında düzenlenen konu başlıklarından biri değildir?

- A) Velayet
B) Soy bağı
C) Hısımlık
D) Evlenme şartları
E) Boşanma sebepleri

48. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi yerleşme hürriyetinin sınırlandırılma sebeplerinden biri değildir?

- A) Suç işlenmesini önlemek
- B) Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
- C) Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek
- D) Kamu mallarını korumak
- E) Suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle

49. I. Meclis araştırması

II. Yazılı soru

III. Meclis soruşturması

IV. Genel görüşme

1982 Anayasası'na göre yukarıdakilerden hangileri siyasi parti grupları tarafından istenebilir?

- A) I-II
- B) I-IV
- C) II-III
- D) I-III-IV
- E) Yalnızca IV

50. I. Sayıştay

II. Hâkimler ve Savcılar Kurulu

III. Anayasa Mahkemesi

IV. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

1982 Anayasası'na göre yukarıdaki kurum ve kuruluşlardan hangilerinin bütün üyeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilmektedir?

- A) I-II
- B) I-IV
- C) II-III
- D) I-III-IV
- E) Yalnızca IV

51. 1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâl döneminde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere, TBMM tarafından en geç kaç ay içinde görüşülüp karara bağlanır?

- A) 1 ay
- B) 2 ay
- C) 3 ay
- D) 4 ay
- E) 6 ay

52. Bir işçi, çalıştığı kamu kurumundan haksız şekilde çıkarıldığını ileri sürerek idare mahkemesinde dava açmıştır. Yargılama sırasında davacı vekili, uyuşmazlığın çözümünde uygulanacak kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürmüştür. Mahkeme de bu aykırılık iddiasını ciddi bularak davayı geri bırakmış ve itiraz konusu kuralın denetlenmesi için dosyayı Anayasa Mahkemesine göndermiştir.

Bu olayda işletilen anayasal denetim yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soyut norm denetimi
- B) Somut norm denetimi
- C) Kanun yolu
- D) Tahkim
- E) Bireysel başvuru

53. Türk idare hukukuna göre il özel idaresinin organları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İl genel meclisi – İl encümeni – Vali
- B) İl genel meclisi – Genel sekreterlik – Vali
- C) İlçe idare kurulu – İl encümeni – Vali
- D) Kaymakamlık – Genel sekreterlik – İl genel meclisi
- E) Genel sekreterlik – İl genel meclisi – İlçe idare kurulu

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bulunduğu kademede ilerlemesini en az kaç yıl, en fazla kaç yıl süreyle durdurmaktadır?

- A) 1 yıl – 2 yıl
- B) 1 yıl – 3 yıl
- C) 2 yıl – 3 yıl
- D) yıl – 4 yıl
- E) 3 yıl – 5 yıl

55. Divriği Ulu Camii, Sivas'ın Divriği ilçesinde yer alan ve Anadolu taş işçiliğinin en önemli eserlerinden biri kabul edilen tarihî bir yapıdır. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan bu eserin mimarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mimar Sinan
- B) Ahlatlı Hürrem Şah
- C) Sedefkâr Mehmed Ağa
- D) Vedat Tek
- E) Kemaleddin Bey

56. Türkiye, aşağıda verilen uluslararası kuruluşların hangisine diğerlerinden daha sonra üye olmuştur?

- A) Birleşmiş Milletler
- B) Avrupa Konseyi
- C) NATO
- D) İslam İşbirliği Teşkilatı
- E) Türk Devletleri Teşkilatı

57. Atatürk'ün Nutuk eserini günümüz Türkçesine aktaran; daha önce Türk Dil Kurumu Teşvik Ödülü ve Türkiye Yazarlar Birliği Dil Ödülü gibi ödüllere layık görülen, Türkoloji çalışmalarına büyük katkılar sunan ve 2025 yılında vefat eden bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeynep Korkmaz
- B) Ahmet Bican Erçilasun
- C) Hasibe Mazioğlu
- D) Muharrem Ergin
- E) Talat Tekin

58. Gazze'de yaşanan trajediyl, küçük bir çocuğun yardım çağrısı etrafında sinemaya taşıyan ve Tunuslu yönetmen Kaouther Ben Hania tarafından çekilen film aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dört Kız
- B) Hind Recob'in Sesi
- C) Derisini Satan Adam
- D) Güzel ve Köpekler
- E) Dağların Ardında

59. 2026 Oscar Ödülleri'nde En İyi Film ödülünü aşağıdakilerden hangisi kazanmıştır?

- A) Bugonia
- B) F1
- C) Frankenstein
- D) Hamnet
- E) One Battle after Another

60. Türk Tarih Kurumu şeref üyeliği yapmış; Puşkin Madalyalı, Avrupa ile Akdeniz Arasında Lazio Ödülü'ne layık görülmüş; 2017 yılında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'nü almış ve Mart 2026'da vefat etmiş tarihçi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halil İnalcık
- B) İber Ortaylı
- C) Zeki Velidi Togan
- D) Kemal Karpat
- E) Mehmet Genç

2026 KPSS

GENELYETENEK - GENEL KÜLTÜR

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI

ÇÖZÜMLER 06

İNDEKSAKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1. İlk boşlukta “kitabın ---- uzak yapısı” ifadesi geçmektedir; burada anlatılmak istenen, kitabın tekdüze, sıkıcı, sabit şekilde ilerleyen bir yapıdan uzak olduğudur. Bu anlamı en iyi karşılayan kelime “monotonluktan”dır. İkinci boşlukta ise “mesajları, anlatının içine ----” deniyor, burada yazarın mesajları doğrudan söylemek yerine metnin içine dağıtarak doğal şekilde yerleştirmesi anlatılmaktadır. Bu durumu en iyi ifade eden kelime “serpiştirmesini”dir.

ABCDE

İNDEKSİAKADEMİ

2. Parçada “dil, geçmişten geleceğe kurulan saydam bir köprüdür” sözüyle anlatılmak istenen, dilin yalnızca bugünün iletişim aracı olmadığı, aynı zamanda geçmişten gelen birikimi geleceğe taşıyan bir yapı olduğudur; bu yüzden doğru cevap A seçeneğidir. Parçanın ilk cümlesinde her kelimenin asırlar boyunca biriken tecrübeleri, sevinçleri, hüznüleri ve hayalleri içinde barındırdığı söylenerek dilin, bir toplumun yaşamışlığını ve kültürel hafızasını taşıdığı vurgulanmaktadır. Hemen ardından gelen “geçmişten geleceğe kurulan saydam bir köprü” ifadesi de bu düşünceyi tamamlar yani dil, geçmişte oluşan duygu, düşünce ve kültürel değerleri görünür bir biçimde sonraki kuşaklara aktarmaktadır. Burada asıl vurgu, dilin nesiller arasında aktarım sağlayan bir taşıyıcı olmasıdır. Diğer seçenekler parçanın ana düşüncesini tam karşılamaz; B iletişimi, C toplumlar arası etkileşimi, D dilin değişmezliğini, E ise bireysel yenilenmeyi öne çıkarır. Oysa metinde anlatılan şey, dilin toplumların ortak birikimini zaman içinde koruyup gelecek kuşaklara ulaştırmasıdır.

ABCDE

3. İlk cümlede eserin Jack London tarafından başlatıldığı ve Robert Fish tarafından tamamlandığı bilgisi verilirken ikinci cümlede romanın konusunun etikten ödün vermeyen, tutarlı bir grubun sınanması olduğu söylenmektedir. D seçeneği hem yazarlık sürecini doğru şekilde verir hem de romanın içeriğini “etik ilkeler uğruna yaşamını riske atacak kadar tutarlı bir grubun sınanışı” ifadesiyle eksiksiz yansıtır.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) “Robert Fish’in geliştirdiği” diyerek eserin tamamlandığını tam karşılamaz ve “etik değerlere yakın” ifadesi, metindeki güçlü “ödün vermeyen” vurgusunu zayıflatır.
- B) “...etik ikilemlerden uzak yaşayan bireyler” diyerek anlamı değiştirir; metinde ikilem değil, ödün vermeme ve sınanma vardır.
- C) Genel olarak doğruya yakın olsa da “iki yazarın ortak katkısı” ifadesi, eserin yarım kalıp tamamlanması durumunu net yansıtmaz.
- E) “...farklı karakterlerin etik tartışmaları” diyerek metinde olmayan bir anlam ekler ve sınanma temasını değiştirir.

ABCDE

4. Doğru cevap D’dir çünkü IV. cümlede anlatılan, şiirin etkisinin bireysel düzeye sınırlı olduğu değil; tam tersine milletin ruhunu ve ortak bilincini yansıtan güçlü bir araç olduğudur.

Diğer seçenekler neden olur?

- A) I. cümlede “en kadim uğraşlardan biridir” denerek şiir üzerine düşünmenin çok eskiye dayanmışlığı belirtilmiştir.
- B) II. cümlede “şairler, eleştirmenler ve yazarlar” denilerek farklı kişi ve çevrelerin, farklı zamanlarda şiiri yeniden tanımlamaya çalıştığı ifade edilmiştir.
- C) III. cümlede şiirin sadece estetik bir tür olmadığı, kültürel, sosyal ve siyasal hafızayla ilişkili olduğu söylenerek geniş bir anlam taşıdığı vurgulanmıştır.
- E) V. cümlede büyük şairlerin eserlerinin milletin ortak bilincine yerleştiği belirtilerek kalıcı ve toplumsal etki vurgulanmıştır.

ABCDE

5. TDK'nin yazım kurallarına göre birleşme sırasınca kelimelerinden hiçbirini veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır. Bu nedenle "hava limanı" sözcüğü "havalimanı" şeklinde bitişik yazılmalıdır. Çünkü burası su kenarında gemilerin yanaştığı bir liman değil, uçakların indiği boş alandır. Diğer seçeneklerdeki "gece yarısı, gün doğumu, ilk yardım, köpek balığı" doğru yazılmıştır.

ABcDe

İNDEKS AKADEMİ

6. III. cümlede "konuşur" yüklemi olduğu için cümleinin sonunda nokta kullanılmalıdır, V. cümlede ise "hem...hem" tekrarlı bağlacı arasına virgül konulmaz. I. cümlede ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleler noktalı virgülle ayrılmıştır, doğrudur. II. cümlede kendisinden sonra açıklama yapıldığı için iki nokta doğrudur. IV. cümlede birbiri ardınca sıralanmış eş görevli sözler ayrılmıştır, doğrudur.

ABcDe

7. Parça incelendiğinde

- olmaktan, dönüştürür > ünsüz benzeşmesi (olmak-dan, dön-üş-dür-ür)
- hissedilecek > ünsüz türemesi (his+et-il-ecek)
- belleğe, kaybetmemiş > ünsüz yumuşaması (bel-le-k, kayıp+et-me-miş)
- hayatla, yalnızca, kaybetmemiş > ünlü düşmesi (hayat-ile, yalın-ız-ca, kayıp+et-me-miş)

ses olaylarına ulaşılır. Parçada ünlü daralması yoktur.

ABcDe

8. Cümlelerin ögelerini bulabilmek için ögelerin sorularını bilmek ve bu soruları yüklemle sormak gerekir. Yüklemi bulmak için bir soru yoktur. Yüklem; iş, oluş, hareket, durum bildiren ve içinde yargıyı barındıran dil birimidir. Yüklem bulunurken "deyimler, yardımcı eylemler, tamlamalar, ikilemeler" ayrılmaz. Ögeleri bulmak için aşağıdaki sorular yüklemle sorulur:

Özne: kim, ne

Belirtili nesne: kimi, neyi, nereyi

Belirtisiz nesne: ne (Önce özne bulunur, ardından bir kez daha "ne?" sorusu sorulursa nesne bulunmuş olur.)

Dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı): kime, kimde, kimden, neye, neyde, neyden, nereye, nerede, nereden

Zarf tümleci: ne zaman, nasıl, niçin, kim için, ne ile, kim ile, ne kadar

Buna göre öncüldeki cümle, ögeleri aşağıdaki şekilde ayrılır:

Günlüklerini bir deneme biçiminde sunan Salâh Birsêl / gündelik kaygılarını / yaşadıkları üzerinde değil de yaşadıklarının duygularında bıraktığı izler üzerine yoğunlaşarak / anlatıyor. (özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem)

Seçenekler ise ögelerine aşağıdaki şekilde ayrılır:

- A) Vergi memuru olarak çalışan Hasan / tüm gün / masasındaki evrakları / düzenledi. (özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem)
- B) Televizyon kanallarında sürekli gösterilen haber / halkı tedirgin etmeye / başlamıştı. (özne - dolaylı tümleç - yüklem)
- C) Duvarların tamiratını yapan ustalar / öğle yemeği için / caddedeki restorana / gitti. (özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem)
- D) Bilim insanları / son teknolojiyle oluşturulmuş laboratuvarı / geçen hafta / ziyaret etti. (özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem)
- E) Işıklar aniden sönünce / herkes / hep bir ağızdan / doğum günü şarkısını / söyledi. (zarf tümleci - özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem)

ABcDe

9. Sözcükler incelendiğinde

- toplumsal > top-lu-m-sal (-lu: isimden isim yapma eki, -m: isimden isim yapma eki, -sal: isimden isim yapma eki)
- içinde > iç-i-n-de (-i: iyelik eki, -de: bulunma eki)
- tepkilerinden > tep-gi-ler-i-n-den (-gi: fiilden isim yapma eki, -ler: çoğul eki, -i: iyelik eki, -den: ayrılma eki)
- çevremizdeki > çevir-e-miz-de-ki (-e: fiilden isim yapma eki, -miz: iyelik eki, -de: bulunma eki, -ki: sıfat yapan -ki)
- biçimde > biç-im-de (-im: fiilden isim yapma eki, -de: bulunma eki)

sonuçlarına ulaşılır.

ABCE

İNDEKSİAKADEMİ

10. Fiilden türetilen, olumsuz yapılabilen; isim, sıfat, zarf görevlerinde kullanılabilen sözcüklere fiilimsi (eylemsi) denir. Fiilimsilerin özellikleri şunlardır:

- Fiil kök ya da gövdelerinden türerler.
- Kip ve kişi eki alamazlar.
- Olumsuzluk eklerini alabilirler.
- Cümlelerin başında, ortasında ya da sonunda ("idi, imiş, ise, idir" ek-fiillerinden birini alırsa) bulunabilir. Genellikle başında veya ortasında bulunup yan cümlecik yaratır.
- Cümlelerin sonunda olmadıklarında yarım yargı bildirir ve yan cümle oluştururlar.
- İsim çekim eklerini alabilirler.
- Tüm fiilimsi ekleri yapım ekidir. Fiilimsi eki alan sözcük de türemiş sözcüktür.
- Üç tane türü vardır: isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil. Bunların eklerini ezberlemek gerekir.
- Sıfat-fiiller genellikle sıfat tamlaması kurar. (kırılmaz cam - nasıl cam?)

Fiilimsi ekleri şunlardır:

- **İsim-fiil:** -mA, -Iş, -mAk (mayışmak)
- **Sıfat-fiil:** -An, -Ası, -mEz, -Ar, -dlk, -EcEk, -mİş (anasımezdikecekmiş)
- **Zarf-fiil:** "-ken, -Alı, -EslyE, ...-r ...-mAz, ...-A ...-A, -İp, -İnce, -ArAk, -mAdAn, -mAksızIn, -dlğİnA, -dlkçA, -cAsınA" (Ali madan dağında yaramazken ince ip atarak incelmeksizin dikçe durdu)

youtube/indexsakademi

Fiilimsi ile çekimli fiili nasıl ayırt edebiliriz?

Kip ve kişi eki olarak çekimlenemediğine göre fiilimsidir.

		Tekil		Çoğul
1. kişi	(ben)	gidip	(biz)	gidip
2. kişi	(sen)	gidip	(siz)	gidip
3. kişi	(o)	gidip	(onlar)	gidip

Kip ve kişi eki olarak çekimlendiğine göre çekimli fiildir.

	Tekil	Çoğul
1. kişi	geldim	geldik
2. kişi	geldin	geldiniz
3. kişi	geldi	geldiler

Buna göre aşağıdaki sözcükler fiilimsidir:

- oluşturduğu > sıfat-fiil
- verilmesi > isim-fiil
- kazanılmış > sıfat-fiil
- etkilemek > isim-fiil

"aldıysa" sözcüğü çekimli fiildir, "-dı" geçmiş zaman eki üzerine "-sa" ek-fiilin şartını almıştır.

ABCE

11. Sözcükler incelendiğinde

- "dört saat" > sayı sıfatı (kaç saat?)
- "bir bilginin" > belgisiz sıfat (hangi bilgi?)
- "çok kolaylaştırdığını" > miktar zarfı (ne kadar kolaylaştırdığını?)
- "kolayca yardımcı oluyor" > durum zarfı (nasıl yardımcı oluyor?)

bilgilerine ulaşılır. Parçada işaret sıfatı yoktur, "bunda" sözcüğü işaret zamiridir. Çünkü ismin yerini işaret yoluyla tutmuştur.

ABCE

12. “Psikolog Dr. Daniel Goleman, 1995 yılında yayımlanan Duygusal Zekâ Neden IQ’dan Daha Önemlidir? kitabıyla akademi dışındaki insanların da duygusal zekâ kavramıyla tanışmasını sağladı.” ifadesinden karşılaştırmaya, “Dr. Goleman, ‘Duygusal zekânın beş bileşeni vardır; bunlar öz bilinç, duygu yönetimi, motivasyon, empati ve sosyal beceriler olarak sıralanır.’ demiştir.” ifadesinden tanık göstermeye (alanında uzman veya tanınmış bir kişinin sözü), “**Söz gelimi** kendimizi ne zaman mutlu, üzgün veya kızgın hissettiğimizi fark ederek, bunun nedenini anlamaya çalışarak ve duyguların bizi nasıl etkilediğini gözlemleyerek duygu sal zekâ seviyemizi artırabiliriz.” ifadesinden örneklemeye ve parçanın genelinde duygusal zekâ hakkında bilgi verildiği için açıklamaya ulaşılır. Parçada “Bu nedir?” sorusuna cevap veren tanımlama yoktur.

ABCDE

13. İlk üç cümlede tırmanmanın insanın günlük yaşamında kullandığı temel bir hareket becerisi olduğu anlatılmaktadır. Önce tırmanmanın yürümek, koşmak, sıçramak gibi temel beceriler arasında yer aldığı söylenmekte; sonra bu becerinin hayatın birçok alanında kullanıldığı belirtilmekte, ardından da merdiven, ağaç, demir çubuk ve halat gibi günlük örnekler verilmektedir. Yani ilk bölümün konusu, tırmanmanın genel olarak nerelerde ve nasıl kullanılan bir hareket becerisi olduğudur. Ancak IV. cümleyle birlikte konu değişmekte ve artık sporcuların kaya tırmanışını her zaman yapamadığı durumlar anlatılmaya başlanmaktadır. Devamındaki V ve VI. cümleler de bu yeni konuyu sürdürerek sporcuların çözüm olarak boş duvarları düzenlemesi ve yapay tırmanma duvarlarının yapılması üzerinde durmaktadır. Bu yüzden IV. cümle, yeni bir düşünce alanı açtığı için ikinci paragrafın başlangıcı olur.

ABCDE

14. Parçada düşüncenin genel akışı, yapay zekâ destekli sohbet robotlarının yaygınlaşması, kullanım nedenleri ve bunun doğurduğu sonuçlar üzerine kuruludur. II. cümlede bu teknolojilerin herkesin hayatına girdiği söylenir, III. cümlede bunun nedeni açıklanır, IV. cümlede ChatGPT örnek verilerek konu somutlaştırılır ve V. cümlede de bu gelişmenin sonuçları ve tartışmaları anlatılır. Yani paragrafın ana çizgisi genelden öze ve sonra sonuca giden tutarlı bir akış izler. Ancak I. cümlede birdenbire “gençlerin ChatGPT’yi terapist gibi kullanması” gibi daha dar ve özel bir tartışma konusu ortaya atılır. Bu konu, paragrafın devamında geliştirilmez ve sonraki cümlelerle doğrudan bağlantı kurmaz.

ABCDE

15. Paragrafın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için empati türlerinin tanıtım sırasının düzenli ve tutarlı olması gerekir. II. cümlede empati türleri “bilişsel empati, duygusal empati ve empatik ilgi” şeklinde bir sırayla verilmiştir. Bu durumda açıklamalar da aynı sırayı izlemelidir. III. cümlede bilişsel empati doğru şekilde açıklanmıştır. Ancak devamında IV. cümlede doğrudan “empatik ilgi” anlatılmakta, V. cümlede ise “duygusal empati”ye geçilmektedir yani açıklama sırası bozulmaktadır. Oysa doğru akışta önce bilişsel empati, sonra duygusal empati, en son empatik ilgi açıklanmalıdır.

ABCDE

16. Parçada Mozart dinleyen grupta mekânsal zekâ puanında bir artış olduğu ancak bu artışın geçici olduğu belirtilmektedir yani etki kısa süreli olup kalıcı bir değişim değildir. Bu da B seçeneğindeki ifadeyle örtüşür.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) Artışın kişisel müzik beğenilerinden kaynaklandığı söylenir ancak metinde böyle bir bilgi yoktur.
C) Rahatlama kaydı dinleyen grubun daha fazla geliştiği iddia edilir oysa metinde sadece Mozart dinleyen grupta artış olduğu belirtilmiştir.
D) Kontrol grubunun değerlendirmeye alınmadığı söylenir ancak metinde böyle bir durumdan bahsedilmez, yalnızca kontrol grubunun sessiz ortamda tutulduğu ifade edilir.
E) Mozart’ın bilişsel bozuklukları iyileştirdiği gibi abartılı bir sonuç çıkarılır oysa metin yalnızca kısa süreli bir performans artışından söz eder.

ABCDE

17. Parçada “beslenme miti” olarak adlandırılan durum, bilimsel olarak doğru olmayan ama toplumda yaygın biçimde doğru kabul edilen inanıştır. Metnin başında, balık ve süt ürünlerinin birlikte tüketilmesinin zehirlenme ya da cilt sorunlarına yol açtığına dair yaygın bir inançtan söz edilmekte, hemen ardından ise bilimsel araştırmaların bunun doğrudan zararlı olmadığını gösterdiği belirtilmektedir. Yani toplumda yaygın olan bu düşünce bilimsel olarak desteklenmediği için “mit” olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir çünkü bu seçenek tam olarak bu yanlış ama yaygın inancı ifade eder. Diğer seçenekler ise mit değildir; B, D ve E seçenekleri gerçek olabilecek durumları (alerji, intolerans gibi) anlatır, C seçeneği ise zaten doğru bir bilgidir (bayat gıdaların zararlı olması).

ABCDE

18. Parçada anlatılan “pump-probe” yöntemi, örneğe gönderilen lazer darbeleriyle oluşan hızlı değişimleri zamana bağlı olarak ölçmeye dayanır ve bu sayede yüksek hızda veri elde edilmesini sağlar. Metinde “yüksek hızlı lazer darbeleri gönderiliyor ve ikinci bir ışın yardımıyla örnekte meydana gelen seri değişim zamana bağlı olarak ölçülüyor” denilerek yöntemin çalışma mantığı verilmiştir, bu da E seçeneğiyle örtüşür.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) Sağlık alanına değinse de yöntemin temel özelliğini “hassas veri üretme” üzerinden genelleyerek anlatır, metindeki esas vurgu olan zamana bağlı hızlı değişimlerin ölçülmesini tam yansıtmaz.
- B) “...bulanık süreçleri netleştirme...” gibi metinde geçmeyen bir anlam ekler.
- C) İki ışın kullanıldığını doğru yakalasa da “piksel piksel analiz” gibi metinde olmayan teknik bir ayrıntı ekleyerek çıkarım sınırını aşar.
- D) Klasik yüksek hızlı kameraların çalışma mantığını anlatır (çok sayıda kare kaydetme) oysa parçada bu yöntemin bundan farklı olarak yeni bir teknik sunduğu vurgulanmaktadır.

ABCDE

19. Parçada şairi diğer insanlardan ayıran temel özelliğinin ilham (esinlenme) olduğu vurgulanmaktadır. Metinde şiirin doğuşunda ilhamın gerekli olduğu, Eflâtun’un da şairi şair yapan şeyin “kutsal bir hâl” yani ilham olduğunu söylediği ve şaire yüklenen saygınlığın bu ilhamın herkese açık olmamasından kaynaklandığı ifade edilir. Bu nedenle şairi farklı kılan asıl unsurun esinlenme olduğu sonucu çıkarılır.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) Şairin toplumdaki yerini teknik yeterlilik ve ilhamla açıklar ancak metinde teknikten söz edilmez, vurgu yalnızca ilham üzerinedir.
- B) Şiiri planlı ve sürekli üretime dayalı bir uğraş olarak gösterir oysa metin, şiirin doğuşunda bilinçten çok ilhamın belirleyici olduğunu savunur.
- C) Şairin değerini dönemin edebî kurallarına bağlar, fakat parçada böyle bir kurallar vurgusu yoktur.
- D) Şiirin herkes tarafından yapılabileceğini söyler; bu, metne tamamen ters bir yargıdır çünkü metinde ilhamın herkese açık olmadığı özellikle belirtilir.

ABCDE

20. Metinde hastaların sergilediği yineleyici davranışların (sık duş alma, kıyafet değiştirme, kendini koklama gibi) başkalarını rahatsız ettiğine dair bir bilgi yoktur; aksine bu davranışların, hastaların kendi yaşadıkları kaygı ve sıkıntının sonucu olduğu anlatılmaktadır.

Diğer seçenekler neden olur?

- A) Metinde hastaların kötü koku yaydıklarına dair sürekli zihinsel uğraş içinde oldukları ve bunun yoğun sıkıntıya yol açtığı belirtilmiştir; bu, günlük yaşamı meşgul eden bir durumdur.
- B) Hastaların çevrelerindeki insanların davranışlarını yanlış yorumlayabildiği ifade edilmiştir, bu da gerçekçi olmayan anlamlandırmaya işaret eder.
- C) Sendromun sanrısallık mı yoksa obsesif-kompulsif bir bozukluk mu olduğu konusunda görüş ayrılığı olduğu söylenmiştir yani kesin bir uzlaşma yoktur.
- D) Metinde yineleyici davranışların başkalarını rahatsız ettiği söylenmez, sadece hastaların bu davranışları sergilediği anlatılır. Rahatsızlık duyan kişiler bizzat hastalardır.
- E) Farklı tedavi seçeneklerine verilen farklı yanıtların, sendromun doğasına ilişkin görüş ayrılıklarını artırdığı ifade edilmiştir.

ABCDE

21. Olfaktör referans sendromunun temel özelliği, gerçekte bir koku olmamasına rağmen kişinin kendisinden kötü koku yayıldığına inanması, bu düşünceyle yoğun biçimde meşgul olması ve buna bağlı olarak tekrarlayıcı davranışlar sergilemesidir. Parçada da hastaların koku yaydıklarını düşündükleri, bu nedenle çevrelerini yanlış yorumladıkları ve sık sık duş alma, kıyafet değiştirme, kendini koklama gibi yineleyici davranışlar gösterdikleri belirtilmiştir. D seçeneğinde ise herhangi bir koku olmadığı hâlde ağız kokusu yaydığına inanan bir bireyin gün içinde sürekli dişlerini fırçalaması hem gerçek dışı koku algısını hem de tekrarlayıcı davranışı yansıtır. Diğer seçeneklerde ise ya gerçek bir neden vardır ya da geçici bir durum söz konusudur.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ

22. Parçada Cihannüma'nın tamamen yazarın bireysel keşifleri ve doğrudan gözlemleriyle oluşturulduğuna dair bir ifade yoktur; aksine, eserin hem İslam dünyası hem de Avrupa kaynaklarından yararlanılarak hazırlandığı, bu bilgilerin yazarın gözlemleriyle harmanlandığı belirtilmiştir. Yani eser yalnızca bireysel keşiflere dayanmaz, farklı kaynakların sentezidir.

Diğer seçenekler neden olur?

- B) Yazarın hem Doğulu hem Batılı kaynakları inceleyip bunları kendi gözlemleriyle birleştirdiği açıkça ifade edilmiştir.
- C) Eserde sadece coğrafi bilgiler değil; halkların yaşam biçimleri, inançları ve ekonomik durumları da anlatılmıştır.
- D) Eserin Osmanlı'da coğrafya biliminin gelişmesine öncülük ettiği ve yeni anlayışların yayılmasını sağladığı belirtilmiştir.
- E) Hem İslam dünyasından hem Avrupa'dan kaynakların kullanılması, farklı kültürlerin bilgisinin bir araya getirildiğini gösterir.

ABCDE

23. Parçada Kâtip Çelebi'nin hem İslam dünyasından hem de Avrupa'dan gelen coğrafya kaynaklarını **sorgulayıcı biçimde incelediği** ve bunları kendi gözlemleriyle birleştirerek özgün bir sentez oluşturduğu belirtilmektedir; bu ifade, onun farklı kültürle ait bilgileri eleştirel bir süzgeçten geçirdiğini gösterir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) Metinde yalnızca Osmanlı ya da İslam dünyası kaynaklarına bağlı kaldığı değil, Batılı kaynaklardan da yararlandığı söylenmiştir.
- B) Eserin sadece kuramsal bilgilerle sınırlı olmadığı, aynı zamanda gözlemler ve çeşitli kaynaklarla zenginleştirildiği ifade edilmiştir.
- C) Farklı kaynakları inceleyip sorguladığı ve bunları birleştirdiği belirtilmiştir, bu da eleştirel yaklaşımı gösterir.
- D) Parçada harita bilgisi ile metin anlatımı arasında bir karşılaştırma yapılmamaktadır, böyle bir çıkarım yapılamaz.
- E) Kâtip Çelebi'nin coğrafya alanında önemli bir eser verdiği belirtilmiştir, tarih alanını ön plana aldığına dair bir bilgi yoktur.

ABCDE

24. Parçada şarkı söylemenin bebeklerin ruh hâli üzerindeki etkisi ayrıntılı biçimde anlatılırken ebeveynlerin kendi ruh hâllerinde bir iyileşme olduğuna dair herhangi bir sonuç verilmemektedir. Metinde ebeveynlerin kendi ruh hâllerini de bildirdiği söylenir ancak bu verilerle ilgili bir iyileşme sonucu paylaşılmaz, bu yüzden D seçeneği metne dayanmaz.

Diğer seçenekler neden olur?

- A) Araştırmanın temel sonucu, bebeklere şarkı söylemenin onların ruh hâlini olumlu etkilediğidir.
- B) Çalışmanın sonuçlarının *Child Development* dergisinde yayımlandığı ifade edilmiştir.
- C) Ebeveynlerin gün boyunca bebeklerinin ruh hâlini, huysuzluk durumunu ve kendi gözlemlerini araştırma ekibine bildirdiği belirtilmiştir.
- D) Ebeveynlerin ruh hâline dair veri toplanmış olsa da bu ruh hâlinin iyileştiğine dair bir sonuç verilmemiştir.
- E) Metinde müziğin yalnızca eğlence değil, aynı zamanda bebekle iletişim kurma aracı olduğu özellikle vurgulanmıştır.

ABCDE

25. Söz edilen araştırmanın temel amacı B seçeneğinde doğru şekilde ifade edilmiştir çünkü metnin odak noktası, bebeklere şarkı söylemenin onların ruh hâli üzerindeki etkisini bilimsel olarak ortaya koymaktır. Parçada Yale Üniversitesinde yapılan çalışmanın özellikle bu konuyu incelemek üzere tasarlandığı, ebeveynlerden veri toplandığı ve sonuçta bebeklere daha fazla şarkı söylenmesinin onların ruh hâlini belirgin biçimde iyileştirdiğinin saptandığı açıkça belirtilmiştir. Yani araştırma, yaygın bir gözlemi bilimsel verilerle doğrulamayı amaçlamaktadır. Diğer seçenekler ya tarihsel inceleme (A), yöntem analizi (C), uzun vadeli bilişsel gelişim (D) ya da ebeveyn ruh hâli ile bebek davranışı arasındaki ilişki (E) gibi metinde yer almayan veya araştırmanın odağı olmayan konulara yönelmektedir.

ABCDE

26. Parçada altı çizili söz “Yanımdayım, sesindeki isteği duyuyorum, güvendesin.” ifadesiyle bebeğe verilen mesajı anlatır yani yakınlık, anlama ve güven verme vurgulanmaktadır. A seçeneği “Buradayım, ihtiyaçlarını fark ediyorum, kendini emniyette hissedebilirsiniz.” diyerek bu üç unsuru da aynı anlamla karşılar ve cümlelerin anlamını değiştirmez.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- B) “huzur içinde olabilirsin” ifadesi güvene yakın olsa da “isteği duyma” yani bebeğin ihtiyacını anlama boyutunu yansıtmaz.
- C) “seni izliyorum” ifadesi, yakınlık ve güven yerine gözetleme anlamı taşıyarak verilen mesajı değiştirir.
- D) “hareketlerini gözlemliyorum” ifadesi duygusal güven yerine daha teknik ve dışarıdan izleme anlamı verir.
- E) Tamamen farklı bir anlam içerir; geleceğe yönelik destek ve büyüme vurgusu vardır, metindeki anlık güven ve yakınlık mesajıyla ilgisi yoktur.

ABCDE

27 - 30. sorular aşağıdaki bilgilere göre çözülmüştür.

	1	2	3	4	5
Kişiler	Buse / Derya	Eren	Derya / Buse	Ali	Can
Yiyecekler	Simit / Poğaça	Tost	Tost	Simit	Poğaça / Simit

27. Tablo incelendiğinde Ali ve Can'ın simit satın alabileceği görülür.

ABCDE

28. Tablo incelendiğinde Can ve Eren'in aldıkları yiyeceklerin farklı olduğu görülür.

ABCDE

29. Tablo incelendiğinde poğaçadan hemen sonra simit satılamaz. Poğaçadan hemen sonra sadece tost gelebilir ya da poğaça son sırada olduğunda arkasına hiçbir yiyecek gelemmez.

ABCDE

30. Buse'nin simit satın aldığı biliniyorsa 1. sırada kalmalıdır, bu durumda Can 5. sırada kalır ve poğaça satın alır.

ABCDE

$$\begin{aligned}
 31. \left(\frac{4}{3} - \frac{11}{12}\right) \cdot \left(8 - \frac{4}{5}\right) &= \left(\frac{16}{12} - \frac{11}{12}\right) \cdot \left(\frac{40}{5} - \frac{4}{5}\right) \\
 &= \frac{5^1}{12^1} \cdot \frac{36^3}{5^1} \\
 &= 3 \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

ABCDE

$$\begin{aligned}
 32. \frac{(-4)^3 + 10^2}{13^2 - (-5)^2} &= \frac{-64 + 100}{169 - 25} \\
 &= \frac{36}{144} \\
 &= \frac{1}{4} \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

ABCDE

$$\begin{aligned}
 33. \frac{\sqrt{361} - \sqrt{81}}{\sqrt{288} - \sqrt{98}} &= \frac{19 - 9}{12\sqrt{2} - 7\sqrt{2}} \\
 &= \frac{10}{5\sqrt{2}} \\
 &= \frac{2}{\sqrt{2}} \\
 &= \frac{2\sqrt{2}}{2} \\
 &= \sqrt{2} \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

ABCDE

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{|c|c|c|} \hline A & B & B \\ \hline C & A & 1 \\ \hline 5 & 9 & 7 \\ \hline \end{array} \\
 \begin{array}{l} B - 1 = 7 \\ B = 9 \\ 9 - 1 - C = 5 \\ C = 3 \\ 10 + 8 - A = 9 \\ A = 9 \\ A + B + C = 9 + 8 + 3 = 20 \text{ bulunur.} \end{array}
 \end{array}$$

ABCDE

$$\begin{aligned}
 35. \frac{0,7}{0,06} \cdot \left(\frac{2}{0,4} - \frac{2}{0,7}\right) &= \frac{70}{6} \cdot \left(\frac{20}{4} - \frac{20}{7}\right) \\
 &= \frac{35}{3} \cdot \left(5 - \frac{20}{7}\right) \\
 &= \frac{35^5}{3^1} \cdot \frac{15^5}{7^1} \\
 &= 25 \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

ABCDE

$$\begin{aligned}
 36. 256 \cdot 2^{-3x} &= (2^x)^3 \\
 2^8 \cdot 2^{-3x} &= 2^{3x} \\
 2^{8-3x} &= 2^{3x} \\
 8 - 3x &= 3x \\
 8 &= 6x \\
 x &= \frac{8}{6} \\
 x &= \frac{4}{3} \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 37. \frac{2\sqrt{x} + 1}{4x - 1} &= \frac{2\sqrt{x} - 1}{4x} \\
 (4x - 1) &= (2\sqrt{x})^2 - 1^2 \\
 \frac{2\sqrt{x} + 1}{(2\sqrt{x} + 1) \cdot (2\sqrt{x} - 1)} &= \frac{2\sqrt{x} - 1}{4x} \\
 \frac{1}{2\sqrt{x} - 1} \cdot \frac{2\sqrt{x} - 1}{4x} &= \frac{2\sqrt{x} - 1}{4x} \\
 4x - 4\sqrt{x} + 1 &= 4x \\
 4\sqrt{x} &= 1 \\
 \sqrt{x} &= \frac{1}{4} \\
 x &= \frac{1}{16} \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

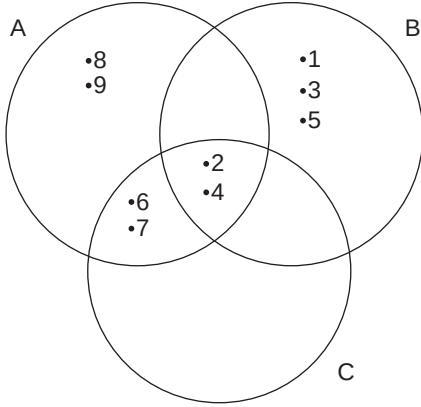
ABCDE

$$\begin{aligned}
 38. \left. \begin{array}{l} a - 2b = \text{Tek sayı} \\ \downarrow \\ \text{Çift sayı} \end{array} \right\} a \text{ tek sayı olmalıdır.} \\
 \left. \begin{array}{l} a - 3c = \text{Tek sayı} \\ \downarrow \\ \text{Tek sayı} \end{array} \right\} c \text{ tek sayı olmalıdır.}
 \end{aligned}$$

- I. $a + c = \text{Tek} + \text{Çift} = \text{Tek sayıdır.}$
 II. $a \cdot b = (\text{Tek}) \cdot b$ ifadesinde b çift sayı ise sonuç çift sayı, b tek sayı ise sonuç tek sayıdır. Bu nedenle $a \cdot b$ çarpımı her zaman çifttir denilemez.
 III. $a \cdot c = (\text{Tek}) (\text{Çift}) = \text{Çift sayıdır.}$

ABCDE

39. A kümesinin eleman sayısını en az yapabilmek için B/A kümesinin eleman sayısını fazla alalım.

$$A = \{2, 4, 6, 7, 8, 9\}$$

A kümesi en az 6 elemanlıdır.

ABCDE

40. $f(3a)$ 'yı hesaplayabilmek için f fonksiyonunda x yerine $6a$ yazalım.

$$f\left(\frac{6a}{2}\right) = 2 \cdot (6a)^2 \rightarrow f(3a) = 72a^2 \text{ olur.}$$

$g(2a)$ 'yı hesaplayabilmek için g fonksiyonunda x yerine $6a$ yazalım.

$$g\left(\frac{6a}{3}\right) = 3 \cdot 6a \rightarrow g(2a) = 18a \text{ olur.}$$

$$72a^2 = 18a$$

$$a = \frac{1}{4} \text{ bulunur.}$$

ABCDE

41.

$$||2x - 3| - 2x + 7| = 6$$

$$|2x - 3| - 2x + 7 = 6$$

$$|2x - 3| = 2x - 1$$

$$2x - 3 = 2x - 1 \quad 2x - 3 = -2x + 1$$

$$-3 = -1 \quad 4x = 4$$

$$\text{Ç} \cdot K = \emptyset \quad x = 1$$

$$||2x - 3| - 2x + 7| = 6$$

$$|2x - 3| - 2x + 7 = -6$$

$$|2x - 3| = 2x - 13$$

$$2x - 3 = 2x - 13 \quad 2x - 3 = -2x + 13$$

$$-3 = -13 \quad 4x = 16$$

$$\text{Ç} \cdot K = \emptyset \quad x = 4$$

$x = 4$ için $2x - 13 = 8 - 13 = -5$ olur, ancak mutlak değerler eşitisi negatif sayı olamayacağından $x = 4$ olamaz. $x = 1$ olmalıdır.

ABCDE

42.

$$\begin{aligned} & \frac{(x+y)^2 - (x-y)^2}{y^2 - y} : \frac{xy^2 + xy + x}{y^3 - 1} \\ &= \frac{(x+y+x-y) \cdot (x+y-x+y)}{y \cdot (y-1)} : \frac{x \cdot (y^2 + y + 1)}{(y-1) \cdot (y^2 + y + 1)} \\ &= \frac{2x \cdot 2y}{y \cdot (y-1)} \cdot \frac{(y-1)(y^2 + y + 1)}{x \cdot (y^2 + y + 1)} \\ &= 4 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

ABCDE

43. $8AB = AB3 + 140$

$$800 + AB = 10 \cdot (AB) + 3 + 140$$

$$800 - 143 = 9 \cdot (AB)$$

$$657 = 9 \cdot (AB)$$

$$AB = 73$$

$A = 7$ ve $B = 3$ olup $A + B = 7 + 3 = 10$ bulunur.

ABCDE

44. Sibel her bir takıdan x tane yapmış olsun.

$$12x + 15x + 18x = 855$$

$$45x = 855$$

$$x = 19 \text{ olur.}$$

Sibel bu üç model yüzükten

$$3x = 3 \cdot 19 = 57 \text{ tane yapmıştır.}$$

ABCDE

45. ALES kursuna giden x öğrenci olsun. YKS kursuna giden öğrenci sayısı $x + 36$ ve KPSS kursuna giden öğrenci sayısı $x + x + 36 = 2x + 36$ olur. ALES kursuna giden öğrenci sayısı kurstaki toplam öğrenci sayısının beşte birine eşit ise

$$(x + x + 36 + 2x + 36) \cdot \frac{1}{5} = x$$

$$4x + 72 = 5x$$

$$x = 72 \text{ bulunur.}$$

Kurstaki toplam öğrenci sayısı

$$4x + 72 = 4 \cdot 72 + 72 = 288 + 72 = 360 \text{ bulunur.}$$

ABCDE

46. Mutlu dönüşte hızını %40 arttırdıysa dönüş hızı saatte $80 + 80 \cdot \frac{40}{100} = 112$ kilometredir. Mutlu giderken t saatte gittiyse, dönüşte $(t - 2)$ saatte dönmüştür.

$$112 \cdot (t - 2) = 80 \cdot t$$

$$112t - 224 = 80 \cdot t$$

$$32t = 224$$

$$t = 7 \text{ saat olur.}$$

Mutlu'nun annesinin evi ile kendi evi arasındaki

$$\text{uzaklık } 80 \cdot t = 80 \cdot 7 = 560 \text{ kilometredir.}$$

ABCDE

47. Seçeneklerde verilen sayılara göre kırmızı boncukları mümkün olduğu kadar yanyana gelmeyecek şekilde dizelim.

A) K M K M K M K

B) K K M K K M K K M K K K

C) K K M K K M K K M K K M K K K K en az üç kırmızı boncuk yan yana gelmiş.

D) K K M K K M K K M K K M K K M K K M K K

E) K K M K K M K K M K K M K K M K K M K K M K K M K

ABCDE

48. Musluk birinci ayarında 1 saniyede x litre su akıtıyorsa, ikinci ayarında 1 saniyede $x + 2x = 3x$ litre su akıtıyor. Musluk birinci ayarında bidonu 144 saniyede dolduruyorsa bidonun hacmi $144x$ litredir. Aynı hacimdeki bidonun $144x \cdot \frac{1}{3} = 48x$ litresini musluğun birinci ayarında, kalan $144x - 48x = 96x$ litre yi musluğun ikinci ayarında doldurmuş.

$$t = \frac{48x}{x} + \frac{96x}{3x}$$

$$t = 48 + 32$$

$$t = 80 \text{ saniyedir.}$$

ABCDE

49. $A = \{x - 4, x - 2, x, x + 2, x + 4\}$ alalım. A kümesinin elemanlarının aritmetik ortalaması

$$\frac{x - 4 + x - 2 + x + x + 2 + x + 4}{5} = x \text{ olur.}$$

B kümesi, A kümesinin 3 elemanlı alt kümesi olup B kümesinin elemanlarının aritmetik ortalaması A kümesinin elemanlarının aritmetik ortalamasına eşit olacak ise B kümesi iki farklı şekilde seçilebilir.

$$B = \{x - 4, x, x + 4\} \text{ ve } A/B = \{x - 2, x + 2\}$$

$$B = \{x - 2, x, x + 2\} \text{ ve } A/B = \{x - 4, x + 4\}$$

Her iki durumda da A/B kümesinin elemanları toplamı $2x$ oluyor. $2x = 30 \Rightarrow x = 15$ olur. B kümesinin en büyük elemanı $x + 4 = 15 + 4 = 19$ ya da $x + 2 = 15 + 2 = 17$ olup alabileceği değerler toplamı $19 + 17 = 36$ bulunur.

ABCDE

50. Ahmet'in annesi ile yaş farkı 27 ve kardeşi ile yaş farkı 7'dir. Ahmet x yaşında ise annesi $x + 27$ ve kardeşi $x - 7$ yaşında olur. Yaşları toplamı 56 ise

$$x + x + 27 + x - 7 = 56$$

$$3x = 36$$

$$x = 12 \text{ bulunur.}$$

ABCDE

51. Çiftçinin elinde $5x$ kilogram portakal ve $4y$ kilogram elma olsun. Toplam 364 kilogram meyve var ise $5x + 4y = 364$ olur. Çiftçi 284 kilogram meyve sattı ise sevdiklerine dağıtmak için

$$364 - 284 = 80 \text{ kilogram meyve ayırmıştır.}$$

$$5x \cdot \frac{1}{5} + 4y \cdot \frac{1}{4} = 80$$

$$x + y = 80 \text{ olur.}$$

$$\begin{array}{rcl} 5x + 4y = 364 & & 5x + 4y = 364 \\ x + y = 80 & \xrightarrow{-} & 4x + 4y = 320 \\ \hline & & x = 44 \text{ kilogramdır.} \end{array}$$

Çiftçi $5x - x = 4x = 4 \cdot 44 = 176$ kilogram portakal satmıştır.

ABCDE

52. Ömer ve Enes'ten en az birinin işe alınma olasılığını bulmak için ikisinin de işe alınmama olasılığını bulup 1'den çıkaralım. Enes'in işe girmeme olasılığı $1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$ ve Ömer'in işe girmeme olasılığı $1 - \frac{2}{3} = \frac{1}{3}$ 'tür.

Ömer ve Enes'ten en az birinin işe alınma olasılığı

$$1 - \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{3} = 1 - \frac{1}{12} = \frac{11}{12} \text{ bulunur.}$$

ABCDE

53. Verilen kurallara göre düzenek aşağıdaki gibi doldurulabilir.

	1	2	3	4	5	6
1	4	1	5	2	6	3
2	3	6	2	5	1	4

$$b = 2$$

$$a = 2$$

$$a + b = 2 + 2 = 4 \text{ bulunur.}$$

ABCDE

54. 6 sayısının yanına 3, 2, 1 yazılabilir.

5 sayısının yanına 2, 1 yazılabilir.

4 sayısının yanına 1 yazılabilir.

3 sayısının yanına 6 yazılabilir.

2 sayısının yanına 5, 6 yazılabilir.

1 sayısının yanına 4, 5, 6 yazılabilir.

3 ile 4 sayılarının yanına sadece bir sayı yazılabilirdiği için satırların en sağına ya da en soluna yazılmalıdır.

1. Durum:

	1	2	3	4	5	6
1	4	1	5	2	6	3
2	3	6	2	5	1	4

2. Durum:

	1	2	3	4	5	6
1	3	6	2	5	1	4
2	4	1	5	2	6	3

3. Durum:

	1	2	3	4	5	6
1	4	1	5	2	6	3
2	4	1	5	2	6	3

4. Durum:

	1	2	3	4	5	6
1	3	6	2	5	1	4
2	3	6	2	5	1	4

Verilen kurallara göre hücreler 4 farklı şekilde doldurulabilir.

ABCDE

55 - 56. soruların Çözümü

Mercimeği gösteren dilimin merkez açısı

$$360^\circ - 75^\circ - 105^\circ - 45^\circ = 135^\circ \text{ olur.}$$

Her bir ürünün depodaki miktarı daire diliminin merkez açısı ile orantılı olacaktır.

$$\text{Nohut} \rightarrow 75^\circ \rightarrow 5x \text{ kilogram}$$

$$\text{Fasulye} \rightarrow 105^\circ \rightarrow 7x \text{ kilogram}$$

$$\text{Pirinç} \rightarrow 45^\circ \rightarrow 3x \text{ kilogram}$$

$$\text{Mercimek} \rightarrow 135^\circ \rightarrow 9x \text{ kilogram}$$

56. Mercimek miktarı nohut miktarından 96 kilogram fazla ise

$$9x - 5x = 96$$

$$4x = 96$$

$$x = 24 \text{ olur.}$$

Depoda bulunan fasulye miktarı $7x = 7 \cdot 24 = 168$ kilogramdır.

ABCE

İNDEKS AKADEMİ

55. Ürünler alındıktan sonra depodaki mercimek miktarı 200 kilogram oluyor ise $(200 - 9x)$ kilogram mercimek alınmıştır. Her üründen eşit miktarda alındıysa

$$\text{Nohut} = 5x + 200 - 9x = 200 - 4x$$

$$\text{Fasulye} = 7x + 200 - 9x = 200 - 2x$$

$$\text{Pirinç} = 3x + 200 - 9x = 200 - 6x$$

$$\text{Mercimek} = 200$$

Ürünler alındıktan sonra toplam 620 kilogram ürün olduysa

$$200 - 4x + 200 - 2x + 200 - 6x + 200 = 620$$

$$800 - 12x = 620$$

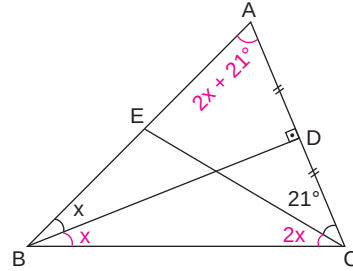
$$-12x = -180$$

$$x = 15 \text{ olur.}$$

Depoda başlangıçta $24x = 24 \cdot 15 = 360$ kilogramdır.

ABCE

57.

ABC üçgeninde [BD] hem kenarortay hem yükseklik olduğu için aynı zamanda açıortaydır ve ABC üçgeni ikizkenardır. $|AB| = |BC|$ olur.

$$m(\widehat{ABD}) = m(\widehat{CBD}) = x \text{ olup } m(\widehat{CBE}) = 2x \text{ olur.}$$

BCE üçgeninde $|BE| = |CE|$ olduğu için

$$m(\widehat{CBE}) = m(\widehat{BCE}) = 2x \text{ olur.}$$

ABC üçgeninde $|AB| = |BC|$ olduğu için

$$m(\widehat{ACB}) = m(\widehat{BAC}) = 2x + 21^\circ \text{ olur.}$$

ABC üçgeninde iç açılar toplamı hesaplanırsa,

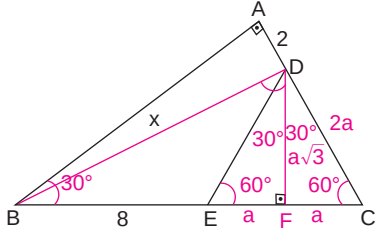
$$2x + 2x + 21^\circ + 2x + 21^\circ = 180^\circ$$

$$6x = 138^\circ$$

$$x = 23^\circ \text{ bulunur.}$$

ABCE

58.

ABC üçgeni $30^\circ - 60^\circ - 90^\circ$ üçgeni olup 30° 'nin karşısındaki kenarın uzunluğu hipotenüsün yarısına eşittir.

$$|AC| = \frac{|BC|}{2} \Rightarrow 2a + 2 = \frac{8 + 2a}{2}$$

$$2a + 2 = 4 + a$$

$$a = 2 \text{ olur.}$$

BDF dik üçgeninde pisagor bağıntısından

$$x^2 = (8 + a)^2 + (a\sqrt{3})^2$$

$$x^2 = 10^2 + (2\sqrt{3})^2$$

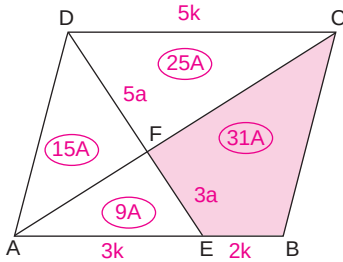
$$x^2 = 112$$

$$x = \sqrt{112}$$

$$x = 4\sqrt{7} \text{ birimdir.}$$

ABCDE

59.

$2|AE| = 3|EB|$ ise $|AE| = 3k$ ve $|EB| = 2k$ olur.

$\widehat{AFE} \sim \widehat{CFD}$ olduğu için alanlarının oranı benzerlik oranının karesine eşittir.

$$\frac{A(\widehat{AFE})}{A(\widehat{CFD})} = \left(\frac{3}{5}\right)^2 = \frac{9}{25} \text{ ise } A(\widehat{AFE}) = 9A \text{ ve}$$

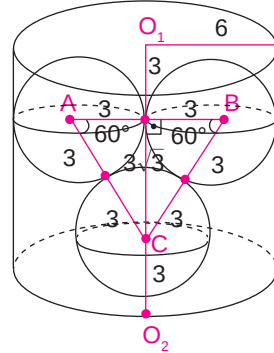
$$A(\widehat{CFD}) = 25A \text{ olur.}$$

ADF ve AEF üçgenlerinin yükseklikleri aynı olduğu için alanlarının oranı tabanlarının oranına eşittir.

$$\frac{A(\widehat{ADF})}{A(\widehat{AEF})} = \frac{5}{3} \rightarrow \frac{A(\widehat{ADF})}{9A} = \frac{5}{3} \rightarrow A(\widehat{ADF}) = 15A$$

olur.

60.

Silindirin bir kürenin çapına yani 6 birime eşittir. Kürelerin merkezleri birleştirildiğinde bir kenar uzunluğu 6 birim olan bir eşkenar üçgen oluşur ABC eşkenar üçgeninin yüksekliği $3\sqrt{3}$ birimdir.

Silindirin yüksekliği

$$|O_1O_2| = 2 \cdot 3 + 3\sqrt{3}$$

$$|O_1O_2| = 6 + 3\sqrt{3} \text{ birimdir.}$$

Silindirin hacmi $= \pi \cdot r^2 \cdot h$

$$= \pi \cdot 6^2 \cdot (6 + 3\sqrt{3})$$

$$= (216 + 108\sqrt{3})\pi \text{ birimküptür.}$$

ABCDE

1. Eski Türklerde toplumsal bilgi birikimi sözlü olarak gelecek nesillere aktarılmıştır. Bu durumun esas sebebi ise konargöçer yaşamdır. Türkler mevsimlik olarak yaylak ve kışlak arasında yer değiştiren, hayvancılıkla uğraşan bir toplumdur. Böyle olduğundan dolayı Türklerde yazılı kültür gelişmemiştir. Türklerin yaşam tarzı, ağır kütüphaneler veya taş kitabelerin varlığını engellemiştir. Dolayısıyla her türlü bilgi sözlü olarak aktarılmıştır. Yazı olmadığı için toplumun başından geçen önemli olaylar (göçler, savaşlar, kıtlıklar vs) destanlara ve efsanelere dönüşmüştür. Toplumun kolektif hafızası bundan ibarettir. Türklerde yazılı dönem ilk olarak Kök Türklerle başlamıştır.

AB CDE

2. İslam Öncesi Dönem'de kullanılan hâkimiyet sembolleri şunlardır: Otağ, örgin, tuğ, sancak, kotuz, yay vs İslamiyet'in kabulünden sonra ise şu hâkimiyet sembolleri de kullanılmıştır: Tevki, nevbet, çetr, hutbe, tıraz, para bastırmak, menşur, hilat vs

Seçeneklerdeki tevki, nevbet, çetr ve tıraz doğru olarak açıklanmıştır.

Fakat D seçeneğindeki hutbe yanlış açıklanmıştır. Hutbe; İslamiyet'in kabulünden sonra cuma günleri hükümdarın adının ve ünvanlarının yer aldığı bir metnin camilerden okunmasıdır.

Eski Türklerde hükümdarın oturduğu süslü taht "ör-gin" olarak tanımlanmaktadır.

AB CDE

3. Miryokefalon Savaşı'nın sonuçları şunlardır:

- Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan atma umutları sona ermiştir.
- Anadolu'daki Türk hâkimiyeti kesinleşmiş ve Anadolu'dan "Türkiye" olarak bahsedilmiştir.
- Bizans'ın Türklere karşı taarruz gücü sona ermiştir.
- Anadolu'daki ticaret yollarının güvenliği Selçukluların eline geçmiştir.

Soru kökünde bu savaşın en önemli sonucu sorulmaktadır. Dolayısıyla B seçeneğindeki ifade sorunun doğru yanıtı olmalıdır. Çünkü Miryokefalon Savaşı Türk tarihi adına yeni bir dönemi başlatmıştır. Bu savaştan sonra Bizans'ın taarruz gücü kırılmış ve Anadolu'da üstünlük Türklere geçmiştir. Anadolu'nun Türk yurdu olduğu bu savaşla kesinlik kazanmıştır.

AB CDE

4. Metin incelendiğinde;

- Toprağın kişilere değil, devlete ait olduğu belirtilmiştir. Osmanlı'da tarım toprakları "miri arazi" olarak devlete aittir.
- Sipahilerin bölgelerinde asayiş sağladığı, savaş zamanı askerleriyle orduya katıldığı, çiftçiden 1/10 oranında vergi topladığı açıklanmıştır. Bu açıklamalar "tımâr sistemine" aittir.
- Metinde toprakların keyfi olarak boş bırakılmayacağı, aksi takdirde ceza ödeneceği (çiftbozan vergisi) yazılıdır.
- Çiftçinin, dedeleri zamanında buralara yerleştirildiğinden bahsedilmiştir. Bu "iskân sistemi" olarak bilinir.
- İskân edilen yerlerdeki gayrimüslimlere zorbalık yapılmadığı ve onların dinlerine karışılmadığı bilgisi ise "istimâlet sistemine" aittir.

Metinde cizye vergisiyle ilgili bir ipucu yoktur. Bu vergi, sağlıklı gayrimüslim erkeklerden, askerlik yapmama karşılığında alınan vergidir.

AB CDE

5. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun, ülke meselelerinin tartışıldığı ve karara bağlandığı meclistir. Burada alınan kararlar padişahın onayından sonra yürürlüğe girmiştir. A, B, D ve E seçeneklerindeki sadrazam, nişancı, yeniçeri ağası ve defterdarın görevleri doğru olarak açıklanmıştır.

C seçeneğindeki kazaskerin görevi ise hatalı verilmiştir. Kazasker; eğitim, hukuk ve din işlerinden sorumlu divan üyesidir. Anadolu ve Rumeli olmak üzere iki kazasker bulunmaktadır. Bunlardan Rumeli kazaskeri baş kazaskerdir. Kazaskerler kadı ve müderrislerin atamalarından sorumludurlar ve divandaki üst düzey görevlilerin yargılanması görevini üstlenmişlerdir.

Fethedilen toprakları tahrir defterlerine kaydetme görevi ise nişancıya aittir.

AB CDE

6. Sorunun doğru yanıtı D seçeneğindeki Evliya Çelebi'dir. Osmanlı sınırları içindeki hemen her yeri gezen Evliya Çelebi (1611-1682) "Seyahatname" adlı eseri yazmıştır.

- Marco Polo: 13. ve 14. yüzyıllarda yaşamış ünlü

Venedikli seyyah ve tüccardır. İpek Yolu'nu takip ederek Kubilay Han'ın egemenliğindeki Çin'e kadar ulaşmıştır.

- **İbn-i Batuta:** 14. yüzyılda yaşayan Müslüman seyyahdır. Kuzey Afrika, Ortadoğu, Hindistan ve Çin'i gezmiştir.
- **İbn-i Bibi:** Türkiye Selçukluları döneminde yaşayan tarihçilerden birisidir. I. Alaeddin Keykubad ve çöküş dönemine tanıklık etmiştir. "El-Evamir Alaiyye" adlı eseri kaleme almıştır.
- **Piri Reis:** 1465-1553 yılları arasında yaşayan Piri Reis, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde donanmayı komuta ederek Hindistan Deniz Seferlerine katılmıştır. Dünya haritasını çizmiş ve "Kitab-ı Bahriye" adlı eseri yazmıştır.

ABCD

İNDEKS:AKADEMİ

7. Osman Bey'in hüküm sürdüğü dönemde Anadolu'da Osmanlı topraklarına doğru yoğun bir Türkmen göçü yaşanmıştır. Moğol zulmünden kaçan konargöçer Türkmenlerin bir kısmı Osman Bey'in komutasında Bizans'a karşı gaza ve cihat seferlerine katılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerindeki en büyük insan kaynağı konargöçer Türkmenlerdir. Bu Türkmenler planlı bir politikayla, fethedilen yerlerde yerleşik hayata geçmiştir. Böylece Bizans şehirleri Türkleştirilmiştir. Türkmen savaşıllara ganimet dağıtılması Osmanlı Devleti'nin askeri gücüne katkı sağlamıştır. Dolayısıyla sorunun doğru yanıtı E seçeneğindeki ifade olmalıdır.

C seçeneğindeki devşirme sistemi I. Mehmet Dönemi'nde uygulanmıştır. Soruda yalnızca Türkmen unsurlardan bahsedilmektedir. Ayrıca Osmanlı Devleti, D seçeneğinde belirtildiği üzere Ahilerin nüfuzunu kırmak istememiş, aksine onların desteğini almıştır.

ABCD

8. XVII. yüzyılda şu savaşlar meydana gelmiştir:

- 1593-1606 Osmanlı-Avusturya Savaşları
- 1603-1618 Osmanlı-Safevi Savaşları
- 1623-1639 Osmanlı-Safevi Savaşları
- 1683 II. Viyana Kuşatması
- 1683-1699 Osmanlı-Kutsal İttifak Savaşları

Bu savaşların uzun sürmesi ve çoğunlukla sonuçsuz kalması, ganimet gelirlerinin azalmasına ve bütçe açığının büyümesine yol açmıştır. Savaş maliyetleriyle artan masraflar nedeniyle vergilere zam yapılmıştır. Örneğin bu dönemde; yalnızca

olağanüstü durumlarda tek seferlik olarak toplanan avarız vergisi sürekli hale getirilmiştir.

Ağır vergi yükü ve ekonominin bozulması sonucunda Anadolu'da Celali Ayaklanmaları çıkmıştır.

ABCD

9. Lale Devri (1718-1730), III. Ahmet'in hükümdarlığı, Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın sadrazamlığı döneminde yaşanmıştır. Bu devirde ilk kez Batı'nın üstünlüğü kabul edilmiş ve birçok alanda ıslahatlar gerçekleştirilmiştir.

A, B, C ve E seçeneklerindeki ıslahatlar Lale Devri'ne aittir. Bu devirde ayrıca şu ıslahatlar da gerçekleştirilmiştir:

- Birçok eserin Türkçeye çevrilmesi
- İstanbul'da kütüphanelerin açılması
- Çiçek aşısının uygulanması
- İtfaiye teşkilatının (tulumbacılar ocağının) kurulması
- Mimaride Avrupa'nın Barok ve Rokoko üsluplarının örnek alınması
- Çini ve kumaş imalathanelerinin kurulması

Dirlik (tımar) sistemi II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılmıştır.

ABCD

10. Osmanlı Devleti'nin, rakiplerinin aleyhine başka devletlerle ittifak kurması "denge politikası" olarak tanımlanmaktadır. Denge politikası; bir devletin varlığını sürdürmek için büyük devletler arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanmasıdır. Dolayısıyla metindeki bilgilerden yola çıkıldığında yalnızca II. öncüldeki yoruma ulaşılabilir.

Osmanlı Devleti'nin ittifaklar kurarak aktif bir dış siyaset izlemesi, bağımsız devlet yapısını kaybettiğini göstermez. Açıkçası bir devletin siyasi anlamda zayıflamış olması, bağımsızlığını kaybettiği anlamına gelmemelidir. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'nda İttifak Devletlerinin Anadolu'ya asker çıkarmasıyla ve İstanbul'u resmen işgal etmesiyle bağımsız devlet yapısını kaybetmiştir.

III. öncüldeki Osmanlılık; din, dil ve ırk ayrımı yapılmaksızın tüm vatandaşların aynı haklara sahip olmasını ve Osmanlı kimliği altında kaynaşmasını amaçlayan fikir akımıdır. Metinde bu fikirle ilgili bir ipucu bulunmamaktadır.

ABCD

youtube/indexsakademi

- 11.** Tersane Konferansı'nın toplanmasında Balkanlarda çıkan ayaklanmaların ve bağımsızlık hareketlerinin artması etkili olmuştur. Avrupa devletleri, Balkan milletlerinin taleplerini konuşmak ve bölgede ıslahatlar yapılmasını istemek için Tersane Konferansı'na katılmışlardır.

Osmanlı Devleti, konferansın başladığı esnada kutlamalar yaparak Kanun-u Esasi'yi ilan ederek Mebusan Meclisi'ni açmıştır. Böylece Osmanlı'da I Meşrutiyet Dönemi başlamıştır. Anayasal ve parlamenter düzene geçen Osmanlı, bu sayede ülkede yaşayan azınlıkların, padişahın yanında ülke yönetimine katılmasını sağlamıştır.

Osmanlı Devleti, meşrutiyeti ilan ederek hem Avrupalı devletlerin azınlıklarla ilgili isteklerini bertaraf etmek hem de konferansta bu konuyla ilgili olumsuz kararlar çıkmasını engellemek istemiştir.

AB CDE

- 12.** • Tanzimat ve Islahat Fermanlarıyla Osmanlı padişahının yetkileri kanun gücüyle sınırlandırılmıştır. Bur fermanlarla eşitlik, hukukun üstünlüğü ve vergi adaleti gibi ilkeler hayata geçirilmiştir.
- Meşrutiyet yönetimine ilk olarak 1876'da Kanun-u Esasi'nin ilan edilmesiyle geçilmiştir. Böylece egemenlik padişah ile halk meclisi arasında paylaştırılmıştır. Bu durum padişahın yetkilerinin anayasayla sınırlandırıldığını göstermektedir.

A seçeneğindeki Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye, Ahmet Cevdet Paşa tarafından hazırlanan ve Abdülaziz Dönemi'nde yürürlüğe giren medeni kanundur. Bu kanun; İslami hukukla (fıkıh) modern kanunları bir araya getirmiştir. Mecelle; borçlar, eşya ve yargılama hukukunu içermektedir. Dolayısıyla bu kanunun padişahın yetkilerini kısıtlaması beklenemez.

AB CDE

- 13.** Mustafa Kemal bu sözleriyle "Nutuk" adlı eseri üzerine bir değerlendirme yapmıştır.

Nutuk, Mustafa Kemal'in, 15-20 Ekim 1927 tarihleri arasında Cumhuriyet Halk Fırkası'nın İkinci Kurultayı'nda 30 saatten fazla bir konuşma ile ortaya çıkmıştır. Metinde geçen "günlerce işgal eden uzun ve ayrıntılı demecim" sözleri Nutuk'a işaret etmektedir.

Nutuk, Mustafa Kemal'in Samsun'a çıktığı 19 Mayıs 1919 tarihinden 1927'ye kadar geçen süreyi anlatmaktadır. Eser kendi içinde; Kuvayımiliye Döne-

mi, TBMM Dönemi ve Cumhuriyet Dönemi şeklinde üç kısma ayrılmaktadır. Eserde Milli Mücadele Dönemi ve inkılaplar anlatılmıştır. Eserin gelirleri ise Türk Tayyare Cemiyeti'ne bağışlanmıştır.

AB CDE

- 14.** Çarlık Rusya, I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Bloku'nda yer almıştır. Ancak bu ülke ekonomik alanda büyük problemler yaşamıştır. Rus Çarı, savaşı sürdürmek için gereken ekonomik yükümlülükleri karşılayamamıştır. Öte yandan Lenin öncülüğündeki Bolşevikler, mevcut rejime karşı ayaklanmalar çıkarmıştır. Çanakkale Savaşları'nı Osmanlı Devleti kazanınca İtilaf Devletlerinin yardımları Rusya'ya ulaşamamıştır. Savaşı finanse edemeyen Rus Çarı'nın eli giderek zayıflamıştır. Bu durumun neticesinde Bolşevik İhtilali meydana gelmiş ve bu devlet I. Dünya Savaşı'nı terk etmiştir.

AB CDE

- 15.** V. Mehmet, Müslümanların halifesi sıfatıyla İngiltere'ye karşı kutsal cihat ilan ederek Ümmetçilik (İslamcılık) akımını uygulamak istemiştir. Bu akım, tüm Müslümanların halifenin liderliği altında birleşmesini savunmaktadır. II. Abdülhamit Dönemi'nde devlet politikası haline getirilen ümmetçilik Birinci Dünya Savaşı döneminde darbe almıştır. Çünkü bu savaş sırasında Ortadoğu'daki Müslüman Araplar, İngiltere'yle ittifak kurarak Osmanlı'ya karşı savaşmışlardır. Ayrıca Çanakkale Cephesi'nde İngiltere'nin sömürgelerinden getirilen Müslümanlar, Osmanlı ordularına karşı mücadele etmiştir.

AB CDE

- 16.** • **Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fırkası:** Kurtuluşun, padişah ve halifenin emirlerine bağlı kalmakla mümkün olacağını savunan cemiyettir.
- **İngiliz Muhipleri Cemiyeti:** Ülkenin İngiliz mandasına girmesini savunan bu cemiyetin üyeleri arasında padişah ve sadrazam gibi üst düzey görevliler de bulunmaktadır.
- **İslam Teali Cemiyeti:** Saltanatı ve halifeliği destekleyen bu cemiyeti medrese mensubu mollalar kurmuştur.
- **Wilson Prensipleri Cemiyeti:** Ülkenin kurtuluşunu ABD mandasında gören cemiyettir.

Görüldüğü üzere seçeneklerdeki ilk dört cemiyet milli varlığa düşman olan zararlı cemiyetlerdir.

E seçeneğindeki Kilikyalılar Cemiyeti ise Milli Mücadele'ye taraf olan yararlı cemiyetlerden birisidir. Bu örgüt, Adana ve çevresini Fransız işgaline karşı savunmuş ve Pozantı Kongrelerini düzenlemiştir.

ABCDE

17. Mustafa Kemal'in telgrafındaki ifadeler incelendiğinde;

- Mücadelenin bölgesel olmaktan ziyade tüm vatanı kapsayan bir boyuta ulaştığı,
- Sivil ve askeri bürokrasinin mücadeleye dahil edildiği,
- Dağınık haldeki direnişin tek merkez etrafında birleştirilmek istendiği

sonuçları ortaya çıkmaktadır. Bu durumda A, B, C ve E seçeneklerindeki ifadeler metinle paralel ifadelerdir.

Ancak D seçeneğindeki ifade yanlış bir değerlendirmedir. Metinde sivil ve askeri yetkililerle tüm vilayetlerin delegelerinden bahsedilmiştir. Burada İstanbul'daki Osmanlı Hükümeti'nin veya padişahın bahsi geçmemektedir. Mustafa Kemal ve Milli Direniş Hareketi, İstanbul Hükümeti'yle işbirliği yapmamış ve onlarla uyum içinde hareket etmemiştir. Aksine İstanbul Hükümeti, Milli Mücadele'yi engellemek adına birçok girişimde bulunmuştur (Ali Galip Olayı, ayaklanmalar vs).

ABCDE

18. Amasya Genelgesi, Mustafa Kemal ve arkadaşları tarafından 22 Haziran 1919'da yayınlanmıştır. Bu genelgeyle Milli Mücadele'nin amaç, yöntem ve gerekçesi belirlenmiştir. İhtilal beyannamesi özelliği taşıyan bu belgeyle milli bir kongrenin toplanacağı da duyurulmuştur.

B ve E seçeneklerindeki kararlar, Milli Mücadele'nin gerekçesi olarak yorumlanmaktadır.

A seçeneğindeki "Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." maddesi ise Milli Mücadele'nin yöntemi ve amacıdır. Bu kararla savaşın hangi yöntemle, nasıl kazanılacağı açıklanmıştır. Ayrıca milletin azim ve kararına vurgu yapılması "milli egemenlik" ilkesine uygundur. Bu durum; mevcut rejime (Osmanlı saltanatına) karşı çıktığı, ileride bu rejimin değişeceği ve cumhuriyet yönetimine geçileceği mesajını vermektedir.

ABCDE

19. TBMM'nin düzenli orduların kurulmasına karar vermesinde Kuvayımilliye'nin şu özellikleri etkili olmuştur:

- Askeri disiplinden yoksun olmaları
- Dağınık bir şekilde savaşmaları
- Hukuk dışı yollara başvurmaları
- Gediz Taarruzu'nun başarısızlıkla sonuçlanması

Metinde düzenli orduların kurulması kararına karşı Kuvayımilliye şeflerinin çıkardıkları ayaklanmalardan bahsedilmiştir. Bu durum III. öncüldeki yargıyı doğrulamaktadır. İtilaf Devletleri (İngiltere ve Fransa) bu ayaklanmaları desteklediği için II. öncüldeki yargıya da ulaşılabilir.

Ancak metinde TBMM'nin düzenli ordu kurma kararının akıbetinden bahsedilmemiştir. Bu karar hayata geçirilmiş ve Batı Cephesi'nde Yunanlara karşı düzenli ordularla mücadele edilmiştir. Batı Cephesi'nde düzenli ordu kurma görevi Albay İsmet Bey'e ve Refet Bey'e verilmiştir. Bu durumda sorunun yanıtı A olmalıdır.

ABCDE

20. • Sevr Antlaşması'nda Osmanlı ordusunun sınırlandırılarak etkisiz hale getirilmesine dair hükümler bulunurken Lozan Barış Antlaşması'nda böyle bir sınırlama bulunmamaktadır.
- Sevr'de kapitülasyonların kapsamı genişletilmiş ve bütün İtilaf Devletlerine verilmiştir. Ancak Lozan'da kapitülasyonlar bütün sonuçlarıyla birlikte kaldırılmıştır. Bu durum Yeni Türk Devleti'nin bağımsız bir ekonomiye kavuşmasını sağlamıştır.
- Sevr'le kurulması kabul edilen Boğazlar Komisyonu, varlığını Lozan'da da devam ettirmiştir. III. öncülde yazan madde Lozan'da değişikliğe uğramamıştır. Ancak Lozan'da komisyonun başkanlığını Türkiye'nin yapması kararlaştırılmıştır.

Sonuç olarak I. ve II. öncüllerdeki hükümler Lozan Barış Antlaşması'nda değişikliğe uğrayarak Türkiye'nin lehine değiştirilmiştir. III. öncüldeki hüküm ise Lozan'da değişikliğe uğramamıştır.

ABCDE

21. Metinde belirtilen 9 ilke (umde) çerçevesinde kurulan ve Türkiye'nin ilk siyasi partisi olma özelliğini gösteren teşkilat Halk Fırkası'dır. Bu parti daha sonra Cumhuriyet Halk Fırkası ismini almıştır.

- **Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası:** Türkiye'nin ilk muhalefet partisidir. Kazım Karabekir ve arkadaşları tarafından kurulan bu parti, Şeyh Sait İsyanı'ndan sonra Takrir-i Sükûn Kanunu'yla kapatılmıştır.

- **Demokrat Parti:** 1946'da Adnan Menderes ve Celal Bayar tarafından kurulan parti 1950-1960 yılları arasında iktidar olmuştur. 1960 Darbesi neticesinde kapatılmıştır.
- **İttihat ve Terakki Partisi:** Selanik'teki subaylar tarafından kurulan partinin amacı II. Abdülhamit'in baskı rejimini yıkararak meşrutiyeti ilan etmektir.
- **Serbest Cumhuriyet Fırkası:** Mustafa Kemal'in direktifleriyle Fethi Okyar tarafından kurulan siyasi partidir.

ABCDE

22. Metinde değinilen ilke ve kavramlar şunlardır:

- **Yurttaşların yönetime tam olarak katılması (cumhuriyetçilik, ulusal egemenlik):** Saltanatın ve hilafetin kaldırılması bu ilkelere uygundur. Ayrıca kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesiyle ulusal egemenlik ilkesi pekişmiş ve yurttaşlar yönetime tam olarak katılmıştır.
- **Eğitim alanında birliğin sağlanması:** Tevhid-i Tedrisat Kanunu sayesinde olmuştur. Bu kanunla bütün okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır. Ayrıca bu kanun kapsamında medreseler kapatılmıştır.
- **Milli kültürün korunması:** Milliyetçilik ilkesiyle ilgilidir. Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu'nun kurulması bu ilkeye uygundur.

C seçeneğindeki kılık kıyafet düzenlemesi (Şapka Kanunu), çağdaşlaşmaya ve topluma modern bir görünüm kazandırmaya yönelik bir inkılap. Ayrıca bu inkılap, toplumsal ayrıcalıkları engellemeye yönelik olduğundan halkçılık ilkesiyle bağlantılıdır.

ABCDE

23. Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi'nin manşetinde, lakap ve ünvanların kaldırıldığı yazılıdır. Haberin detayında "ağa, hacı, hoca, efendi, bey ve hanım gibi sözlerin yasaklandığı" belirtilmiştir.

Bu değişiklikler 21 Haziran 1934'te çıkarılan Soyadı Kanunu'ndan kısa bir süre sonra olmuştur.

Görüldüğü üzere Soyadı Kanunu'nun kabulünden bir süre sonra toplumsal eşitliği bozan, ayrıcalık belirten ünvan ve lakaplar kaldırılmıştır. Gazete haberinde de bu konuya dikkat çekilmiştir. Atatürk'ün bu konuya en yakın olan ilkesi halkçılıktır. Herkesin bir soyadının olması, kanun önünde ve toplumsal hayatta tam bir fırsat eşitliği sunmaktadır. Din, dil ve ırk ayrımı gözetmeksizin herkesi kanun önünde eşit kabul eden, toplumsal ayrıcalıklara karşı çıkan

Atatürk ilkesi halkçılıktır.

ABCDE

24. Lozan Barış Antlaşması'nda, Boğazların uluslararası komisyon tarafından yönetilmesine, bölgenin askerden ve silahtan arındırılmasına karar verilmiştir. Bu durum Türkiye'nin egemenlik haklarına aykırıdır. Dahası dünya barışının tehlikeye girdiği bir dönemde Türkiye'nin Boğazları koruması mümkün gözükmemektedir.

Montrö Boğazlar Konferansı'ndaki kazanımlar Türkiye'nin Boğazlardaki egemenliğini güçlendirmiştir. Olası saldırılarda Türkiye, Boğazları savunabilecek bir pozisyona gelmiştir.

Ancak C seçeneğindeki değerlendirme hatalıdır. Türkiye, değişen şartlar çerçevesinde statükocu değil, akılcı ve barışçı bir dış politika izleyerek Boğazlar konusunda diplomatik bir başarı elde etmiştir. Statükoculuk, mevcut durumu kabul etme ve değişikliği öngörmeme şeklinde açıklanabilir.

ABCDE

25. • **Totaliter rejim:** Bu rejimde devletle özdeşleşmiş tek bir parti ve lider vardır. Düzenin sağlanmasında korku ve baskı unsurunun kullanıldığı totaliter rejimlerde muhalefetin siyaset yapmasına izin verilmez.

• **Faşizm:** Aşırı milliyetçiliğe dayalı bu sistemde "tek devlet, tek millet ve tek lider" politikası geçerlidir. İtalya'da Mussolini liderliğinde ortaya çıkmıştır.

• **Nazizm:** Faşizme dayalı bu rejim Almanya'da iktidar olmuştur. Toprakların genişletilmesini savunan Nazizm, ülkede Alman olmayan unsurların yok edilmesine çalışmıştır.

Bu rejimlerin ortaya çıkmasında şu durumlar etkili olmuştur:

- I. Dünya Savaşı'nın her alanda bir istikrarsızlık ve yıkım yaratması
- Versay Antlaşması'nın Almanlarda bir intikam duygusunu yaratması
- Komünizm tehdidinin Avrupa'da orta zengin sınıfı ve toprak sahiplerini korkutması (kızıl tehlike)
- 1929'daki Büyük Buhran'ın işsizliği, yoksulluğu ve enflasyonu artırmasıyla kitlelerin radikal liderlere yönelmesi

ABCDE

26. Soğuk Savaş Dönemi'nde Batı Bloku'nun kurmuş olduğu siyasi veya askeri örgütler şunlardır:

- **NATO (Kuzey Atlantik Savunma Paketi):** 1949'da ABD öncülüğünde SSCB'nin yayılmacı siyasetine karşı kurulmuştur. Türkiye bu pakta 1952'de dâhil olmuştur.
- **Marshall Planı ve Truman Doktrini:** ABD'nin, SSCB'nin tehdidine maruz kalan Batı Bloku devletlerine askeri ve ekonomik alanda yaptığı yardımları içeren programlardır.
- **Avrupa Konseyi:** Türkiye'nin de kurucu üyelelerinden birisi olduğu siyasi örgüttür.

Doğu Bloku örgütleri ise şunlardır:

- **Varşova Paketi:** SSCB'nin, müttefikleriyle birlikte Batı Bloku'na karşı kurduğu askeri nitelikteki örgüttür.
- **Molotov Planı ve Comecon:** Doğu Bloku ülkeleri arasındaki ekonomik yardımlaşmayı sağlamak adına ortaya atılan girişimlerdir.
- **Cominform:** Ülkelerin komünist partilerinin katıldığı ideolojik yapıdaki örgüttür.

Birleşmiş Milletler, II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan ve dünya barışını korumayı amaç edinen örgüttür. Herhangi bir bloğa ait olmayan BM, küresel bir teşkilattır. Bağlantısızlar Hareketi ise Doğu ve Batı bloklarına tepki olarak ortaya çıkan "Üçüncü Dünya" grubudur.

ABCDE

27. 1960'lı yıllardan itibaren ülkemizden başta Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerine işçi göçü yaşanmıştır. Bu göçün gerçekleşmesinde etkili olan sebepler şunlardır:

- Türkiye'de sağlık hizmetlerinin iyileşmesiyle nüfus patlamasının yaşanması ve genç nüfusa yeteri kadar istihdam yaratılamaması
- Türkiye'de hızlı nüfus artışının yanında tarımda makineleşme sonucunda kırsal kesimde işsizliğin ortaya çıkması
- Batı Avrupa ülkelerinde, II. Dünya Savaşı nedeniyle nüfus kaybının meydana gelmesiyle işgücüne olan talebin artması

- II. Dünya Savaşı sonrası başta Almanya olmak üzere sanayisi gelişen devletlerin, fabrikalarda çalıştıracak işçi bulamaması

Dolayısıyla I. ve II. öncüllerde, işçi göçlerinin sebepleri doğru açıklanmıştır. Fakat III. öncüldeki ifade, bu göçlerin sebebini yansıtmaz. Tam tersine Türkiye'nin bu sektörlerle yatırım yapması, işgücünün yurt içinde istihdam edilmesine sebep olurdu. Bu durumda da insanlar yurt dışında çalışmak zorunda kalmazlardı.

ABCDE

28. I. Yıl içinde sıcaklık farklarının olması → Türkiye'nin Orta Kuşak olmasıyla ilgilidir. Bu bilgi Güney Yarım Küre orta kuşakta da görülür.
- II. Kutuplara doğru gidildikçe gece gündüz süre farkının artması → Bu bilgi gerek Kuzey Yarım Küre gerekse Güney Yarım Küre'de ortak bir özelliktir. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe eksen eğikliğinden dolayı bu fark artar.
- III. Haziran, Temmuz, Ağustos aylarının en sıcak aylar olması → Bu bilgi Kuzey Yarım Küre'de olduğumuzu kanıtlar. Çünkü Güney Yarım Küre ülkelerinde en sıcak aylar Aralık, Ocak ve Şubat aylarıdır.
- IV. Mersin'de çizgisel hızın Sinop'tan daha fazla olması → Bu bilgi Kuzey Yarım Küre'de olduğumuzu kanıtlar. Çizgisel hız, ekvatora yakın yerde daha fazladır. Mersin'de çizgisel hızın daha fazla olması onun ekvatora yakın olmasıyla ilgilidir.

ABCDE

29. Fiziki haritalar, yer şekillerinin yükseltilerine göre renk yardımıyla gösteren haritalardır. Bu haritalarda;

- 0 - 500 metre yeşil rengi gösterir. İzmir il sınırlarında bulunan Menemen Ovası'nın yükseltisi ise yaklaşık 0-50 metre civarındadır.
- 500 - 1000 metre sarı rengi gösterir. Aksaray Ovası, yaklaşık 950 metre civarında olduğu için sarı renkle gösterilir.
- 1500 metre üstü ise kahverengi ile renkle gösterilir. Erzurum Ovası'nın yaklaşık yükseltisi 1900 metredir. Bu nedenle fiziki haritada kahverengi renk ile gösterilir.

ABCDE

30. Türkiye'de horst yapıları dağlar Batı Anadolu diye ifade edilen Kıy Ege'de yaygındır. Kaz, Madra, Yunt, Boz, Aydın, Menteşe gibi dağlık alanlar buna iyi örnektir.

Fakat Kaçkar Dağı, Kuzey Anadolu kıvrım dağı sistemi içerisinde Rize il sınırlarında yer alan bir dağdır.

ABCDE

31. Giresun: Yıllık yağış miktarı 1292 mm'dir. En fazla yağış Sonbahar mevsiminde düşer.

Adana: Yıllık yağış miktarı 668 mm'dir. En fazla yağış Kış mevsiminde düşer.

Ankara: Yıllık yağış miktarı 392 mm'dir. En fazla yağış İlkbahar mevsiminde düşer.

ABCDE

32. Bilgileri verilen akarsu Göksu Nehri'dir. Diğer seçeneklerin neden olmadığını bir analizle sorgularsak;

Filyos: Bartın il sınırlarındadır.

Köprüçay: Antalya il sınırlarındadır.

Ceyhan: Adana il sınırlarındadır.

Manavgat: Antalya il sınırlarındadır.

ABCDE

33. I. Sera → Trabzon il sınırlarındadır. → Heyelan Set Gölüdür. → Doğru

II. Elmalı → Antalya il sınırlarındadır. → Karstik Gölüdür. (Kalkerli arazi olduğu için) → Doğru

Erçek → Van il sınırlarındadır. → Volkanik Set Gölüdür. → Yanlış.

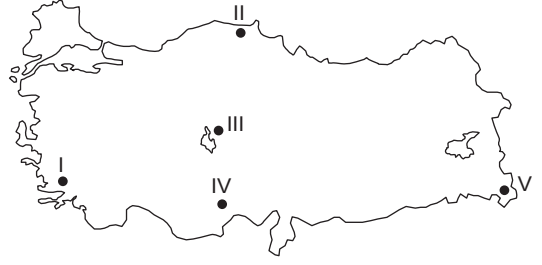
Büyükçekmece → İstanbul il sınırlarındadır. → Dalga birikim şeklidir. → Kıyı Set Gölüdür. → Yanlış.

ABCDE

34. Türkiye'de akarsuların taşıdığı malzemenin eğimin azaldığı yerde süreç içerisinde birikmesiyle mineral yönünden zengin topraklar oluşur. Bu topraklara alüvyal toprak denir. Ülkemizde bu topraklar daha çok kıyıda yer alan ovalardan delta ova türlerinde yaygındır.

ABCDE

35.

I. Menteşe Dağları → Dağlık ve engebeli

II. Küre Dağları → Dağlık ve engebeli

III. Tuz Gölü ve Çevresi → Sade

IV. Bolkar Dağları → Dağlık ve engebeli

V. Hakkari Dağları → Dağlık ve engebelidir.

Tuz Gölü ve çevresi, yer şekilleri sade olmasına rağmen nüfusun seyrek olmasının nedeni toprakların verimsiz olmasıdır. Bu nedenle ekonomik faaliyet kısıtlı olduğu için nüfus seyrek.

ABCDE

36. Türkiye'de nüfus değişimini üç dönem halinde inceleriz.

Birinci dönem 1927 - 1960 yılları, ikinci dönem 1960 - 1985 yılları, üçüncü dönem 1985 yılı sonrasını kapsar.

A ve C seçenekleri birinci dönem, B ve D seçenekleri ise ikinci dönemde gerçekleşen nüfus değişimleridir.

Kadınların iş hayatında aktif rol alması ülkemizde şehirleşmenin artmasıyla beraber 1985 yılı sonrasında gerçekleşmiştir.

ABCDE

37. Türkiye'de şehir yerleşmeleri idari açıdan ilçe ve illerdir. İlçelerde idari yönetici kaymakam, illerde ise validir. Kırsal yerleşmelerde ise beldeler kaymakam sorumluluğunda iken, köy ve köy altı yerleşmeleri ise muhtar sorumluluğundadır.

Seçeneklerde verilen diğer bilgiler ise kırsal yerleşmelerin bir özelliğidir.

ABCDE

38. Türkiye’de ayçiçeği üretiminde Tekirdağ, Adana, Konya, Kırklareli ve Edirne illeri önemlidir. Bu nedenle Tekirdağ ilinin verildiği A seçeneği doğru cevaptır.

ABCD

39. I. Büyükbaş hayvancılıkta sığır yetiştiriciliği daha fazladır. → Doğru, büyükbaş hayvancılıkta daha çok sığır hayvancılığı daha fazladır.
II. Diyarbakır, Batman, Antalya, Muğla ve İzmir ipek böcekçiliği üretiminde öne çıkan illerdir. → 2025 TÜİK verilerine göre belirtilen iller ipek böcekçiliği işletme sayısında öne çıkan illerdir.
III. Koyun yetiştiriciliği mera hayvancılığı yöntemiyle daha az yapılmaktadır. → Yanlış. Türkiye’de ılıman karasal iklimin yaygın olması, bu nedenle bozkır bitki örtüsünün bulunması koyun yetiştiriciliğinin mera hayvancılığı olarak gelişmesine neden olmuştur.

ABCD

40. Türkiye’de devlete ait krom işleme tesislerine ferrokrom işleme tesisi denir. Bu tesisler ülkemizde Elazığ ve Antalya’da bulunur.

ABCD

41. Haritada numaralandırılan illere ve hangi enerji kaynağı ile öne çıktığına bakacak olursak;

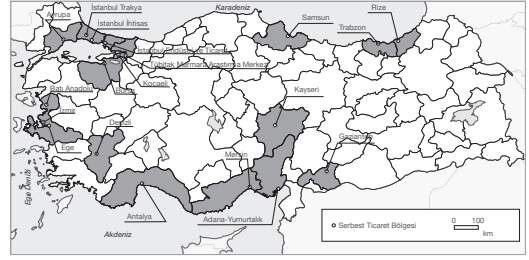
- I. Balıkesir → Rüzgar santralleri
II. Aydın → Jeotermal santralleri
III. Şanlıurfa → Güneş santralleri ile öne çıkar.

ABCD

42. Sanayi tesisi ve bulunduğu yer eşleştirmelerinden B seçeneği dışındakiler doğru verilmiştir. Kardemir demir çelik sanayi tesisi ülkemizde Karabük il sınırlarında bulunur. İskenderun’daki demir çelik sanayi tesisinin adı ise İsdemir olarak bilinir.

ABCD

43.

Haritada görüldüğü gibi Diyarbakır ilinde serbest ticaret bölgesi kurulmamıştır.

ABCD

44. Turistik bölgelerde kontrolsüz otel, tatil köyü ve AVM inşaatı yapılmamalıdır. Doğal ve kültürel alanların yok edilmesi turizme uzun vadede zarar verir.

ABCD

45. Erozyon; toprağın üst kısmının zaman içerisinde rüzgar ya da sel sularının etkisiyle aşınmasıdır. Bu aşındırma faaliyeti uzun yıllar içerisinde gerçekleşir. Bu nedenle seçeneklerde verilen diğer afetlere göre etkisi daha yavaştır.

ABCD

46. Tamamlayıcı hukuk kuralları, tarafların aksini kararlaştırmadığı durumda devreye giren kurallardır. Yani kanun bir “yedek düzenleme” getirmekte; taraflar farklı bir irade ortaya koyarsa, kural geri planda kalmaktadır. Bu nedenle tamamlayıcı kuralların en ayırt edici yönü, “**aksine sözleşme yoksa**” uygulanmalarıdır. Kanunu’nda taşıma giderleri bakımından da bu mantık benimsenmiş; aksine sözleşme veya âdet yoksa taşıma giderlerinin borçluya ait olduğu düzenlenmiştir. Bu yapı, tamamlayıcı hukuk kurallının tipik örneğidir.

A seçeneğinde yer alan “**Asgari ücretin altında maaş belirlenemez.**” ifadesi tamamlayıcı değil, emredici niteliktedir. Çünkü taraflar bunun aksini serbestçe kararlaştıramamaktadır.

B seçeneğindeki “**Evlenme vaadiyle yapılan sözleşmeye nişanlanma denir.**” ifadesi bir tanım niteliği taşımaktadır. Bu tür hükümler, eksik kalan iradeyi tamamlayan bir yedek kural değil; kavramın ne olduğunu açıklayan tanımlayıcı nitelikte düzenlemelerdir.

D seçeneğindeki “**Piyasa değerinden satılacak ibaresi, satış tarihindeki rayiç bedel olarak anlaşılr.**” ifadesi de yorumlayıcı niteliktedir. Burada amaç, tarafların kullandığı ifadenin ne şekilde anlaşılacağını belirlemektir; eksik kalan bir hususu yedek olarak doldurmak değildir. Dolayısıyla bu da tamamlayıcı hukuk kuralı değildir.

E seçeneğinde **eşlerin mal rejimi konusunda farklı bir rejim seçebilmesi**, taraflara seçim serbestisi tanıdığını göstermektedir. Nitekim Türk Medeni Kanunu’nda eşlerin mal rejimi sözleşmesi yapabileceği ve kanunda öngörülen rejimler arasında seçim yapabileceği kabul edilmektedir. Ancak bu ifade, doğrudan tamamlayıcı kural örneği olarak değil, yetki verici hukuk olarak kabul edilir.

AB CDE

47. Türk Medeni Kanunu sistematığı esas alındığında medeni hukuk; kişiler hukuku, aile hukuku, miras hukuku ve eşya hukuku şeklinde ana başlıklara ayrılmaktadır. Aile hukuku kapsamında evlenme, boşanma, soy bağı ve velayet gibi aile ilişkilerine özgü kurumlar düzenlenmektedir. Türk Medeni Kanunu’nda “hısımlık” aile hukuku içinde değil, Kişiler Hukuku içinde düzenlenmiştir.

AB CDE

48. Bu soruda esas dikkat edilmesi gereken nokta, yerleşme hürriyeti ile seyahat hürriyeti için öngörülen sınırlandırma sebeplerinin birbirine karıştırılmamasıdır. Anayasa, bu iki hürriyeti aynı maddede düzenlemekte; ancak sınırlandırma nedenlerini ayrı ayrı göstermektedir.

Yerleşme hürriyeti;

- Suç işlenmesini önlemek,
- Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak,
- Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek,

- Kamu mallarını korumak amaçlarıyla kanunla sınırlandırılabilir.

Buna karşılık **seyahat hürriyeti** ise;

- Suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle,
- Suç işlenmesini önlemek amaçlarıyla sınırlandırılabilir. Görüldüğü üzere “**suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle**” ifadesi yerleşme hürriyetine değil, **seyahat hürriyetine** ilişkindir.

AB CDE

49. 1982 Anayasası’na göre TBMM’nin bilgi edinme ve denetim yolları; **Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı sorudur.**

Meclis araştırması, siyasi parti grupları veya en az 20 milletvekili tarafından yazılı önergeyle istenebilmektedir.

Genel görüşme de yine siyasi parti grupları veya en az 20 milletvekili tarafından yazılı önergeyle istenebilmektedir.

Buna karşılık **yazılı soru**, milletvekillerinin Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yönelttikleri bir denetim yoludur. TBMM uygulama metinlerinde de yazılı soru önergesinin **sadece bir milletvekili tarafından imzalanması gerektiği** açıkça belirtilmektedir.

Meclis soruşturması ise siyasi parti grubu tarafından değil, **en az 300 milletvekilinin imzası** ile istenmektedir.

AB CDE

50. Şıkları tek tek inceleyecek olursak **RTÜK**, Anayasa’ya göre dokuz üyeden oluşmakta ve bu üyeler, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranına göre gösterilen adaylar arasından **TBMM Genel Kurulunca seçilmektedir.**

Sayıştay bakımından da Anayasa çerçevesinde üyeler TBMM tarafından seçilmektedir..

Buna karşılık **Anayasa Mahkemesi** üyelerinin tamamı TBMM tarafından seçilmemektedir. Anayasa’ya göre TBMM yalnızca **üç üyeyi** seçmekte; diğer üyeler **Cumhurbaşkanı** tarafından seçilmektedir..

Hâkimler ve Savcılar Kurulu da bütün üyeleri TBMM tarafından seçilen bir kurul değildir. Anayasa’ya göre Kurulun dört üyesi **Cumhurbaşkanınca**, yedi üyesi ise TBMM tarafından seçilmekte; ayrıca **Adalet Bakanı** ile **Adalet Bakanlığı Müsteşarı** da kurulda yer almaktadır.

AB CDE

51. 1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâl döneminde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri bakımından özel bir denetim usulü öngörülmektedir. Buna göre, savaş ve mücbir sebeplerle TBMM'nin toplanamaması hâli hariç olmak üzere, olağanüstü hâl sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri **üç ay** içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmekte ve karara bağlanmaktadır. Aksi hâlde bu kararnameler kendiliğinden yürürlükten kalkmaktadır.

ABCDE

52. Soruda bir mahkeme önünde görülmekte olan somut bir dava bulunmaktadır. Dava devam ederken taraflardan biri, davada uygulanacak kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürmekte; mahkeme de bu iddiayı ciddi bularak dosyayı Anayasa Mahkemesine taşımaktadır. Bu usul, Anayasa Mahkemesinin de açıkça belirttiği üzere, **itiraz yolu** olarak adlandırılmakta ve **somut norm denetimi** niteliği taşımaktadır. Çünkü anayasal denetim, doğrudan görülmekte olan bir dava vesilesiyle yapılmaktadır.

Soyut norm denetimi, Anayasa Mahkemesinin norm denetiminde kullandığı diğer yoldur ve iptal davası yoluyla yapılır. Burada ortada görülmekte olan somut bir dava bulunması zorunlu değildir. Bir kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya TBMM İçtüzüğü, doğrudan Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesi önüne götürülür. Yani soyut norm denetiminde mesele, belirli bir mahkeme dosyasında uygulanacak kuralın denetlenmesi değil; normun kendisinin, bağımsız biçimde Anayasa'ya uygun olup olmadığının incelenmesidir.

Kanun yolu, mahkeme kararlarına karşı başvurulan istinaf, temyiz gibi denetim yollarını ifade etmektedir; burada ise mahkeme kararının üst derece mahkemede incelenmesi değil, uygulanacak normun Anayasa'ya uygunluğunun denetlenmesi söz konusudur.

Tahkim tarafların uyuşmazlığı devlet yargısı dışında hakem önünde çözmesidir; olayda ise doğrudan mahkeme ve Anayasa Mahkemesi süreci vardır.

Bireysel başvuru da temel hak ihlali iddiasıyla yapılan başka bir başvuru yoludur; sorudaki mekanizma bu değildir.

ABCDE

53. İl özel idaresinin organları, 5302 sayılı İl Özel İdare Kanunu'nda açıkça **il genel meclisi, il encümeni ve validir**.

İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşmaktadır. Yani il özel idaresi adına temel kararları alan organ il genel meclisidir. Bu yönüyle belediye meclisine benzemekle birlikte, il özel idaresi yapısı içinde görev yapmaktadır.

İl encümeni ise il özel idaresinin daha çok danışmaya ilişkin işlevlerini yerine getiren organdır. Uygulamada il özel idaresinin idarî kararlarının hazırlanması ve yürütülmesine katkı sağlayan bir organdır.

Vali de il özel idaresinin organlarından biridir. Vali, il özel idaresi tüzel kişiliğinin başı olarak il özel idaresini temsil etmekte ve il genel meclisi ile il encümeni kararlarının uygulanmasında önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle vali, sadece merkezi idarenin taşra temsilcisi olarak değil, aynı zamanda il özel idaresinin de organı olarak karşımıza çıkmaktadır.

ABCDE

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre **kademe ilerlemesinin durdurulması**, fiilin ağırlık derecesine göre memurun bulunduğu kademede ilerlemesinin **1 yıldan 3 yıla kadar** durdurulmasıdır.

ABCDE

55. Divriği Ulu Camii, Sivas'ın Divriği ilçesinde yer alan ve Anadolu taş işçiliğinin en seçkin örneklerinden biri kabul edilen tarihî bir eserdir. Yapının mimarı **Ahlatlı Hürrem Şahitir**.

Ayrıca Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası, **1985 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmış** ve Kültür Portalı'nda açıkça belirtildiği üzere **Türkiye'nin bu listeye giren ilk mimari yapısı** olmuştur. Bu yönüyle eser, yalnızca mimarisiyle değil, uluslararası kültürel miras bakımından taşıdığı öncü değerle de öne çıkmaktadır.

ABCDE

- 56. Birleşmiş Milletler** bakımından Türkiye, BM Antlaşması'nı **1945**'te onaylamıştır.

Avrupa Konseyi bakımından Türkiye, **1949** yılında kuruluş aşamasından itibaren yer alan kurucu üyelerden biridir.

NATO bakımından ise Türkiye, **1952** tarihinde İttifak'a katılmıştır.

İslam İşbirliği Teşkilatı **1969** tarihinde kurulmuş olup Türkiye, bu teşkilatın kurucu üyeleri arasında yer almaktadır.

Buna karşılık **Türk Devletleri Teşkilatı**, **2009** yılında Nahçıvan Anlaşması ile kurulmuş bir teşkilattır ve Türkiye bu yapının kurucu üyelerindendir.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ

- 57.** 6 Şubat 2025'te vefat eden bilim insanı Prof. Dr. **Zeynep Korkmaz**'dır. Zeynep Korkmaz'ın, Atatürk'ün doğumunun 100. yılı dolayısıyla Nutuk'u günümüz Türkçesine aktardığı belirtilmektedir. Ayrıca 1955'te Türk Dil Kurumu Teşvik Ödülü aldığı, 2003'te ise Türkiye Yazarlar Birliği Dil Ödülü'ne layık görülmüştür.

ABCDE

youtube/indexsakademi

- 58.** Soruda sözü edilen yapım, Tunuslu yönetmen Kaouthar Ben Hania imzalı The Voice of Hind Rajab (Hind Receb'in Sesi) filmidir. Reuters'ın haberine göre film, Gazze'de yardım bekleyen küçük bir çocuğun gerçek çağrılarından hareketle kurgulanmış ve 2025 Venedik Film Festivali'nde gösterilmiştir. Aynı kaynaktan Ben Hania'nın bu filmi, Hind Rajab'ın sesinden yola çıkarak Gazze'nin yardım çığlığını sinemaya taşıma amacıyla geliştirdiği bilinmektedir.

ABCDE

- 59.** Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisinin yayınladığı resmî sonuçlara göre, 2026 Oscar Ödülleri'nde En İyi Film ödülünü **One Battle after Another** kazanmıştır.

ABCDE

- 60. İlber Ortaylı**, Türkiye'de akademik tarihçiliği geniş kitlelere taşıyan en tanınmış isimlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Ankara Üniversitesi ve Chicago Üniversitesi çizgisinde yetişmiş, Topkapı Sarayı Müzesi başkanlığı yapmış, Osmanlı idarî tarihi, şehir tarihi ve diplomasi tarihi alanlarında etkili çalışmalarıyla tanınmıştır. Bu yönüyle hem akademi dünyasında hem de kamuoyunda çok güçlü bir tarihçi profili ortaya koymaktadır.

Aynı zamanda Türk Tarih Kurumu şeref üyeliği yapmış; Puşkin Madalyası almış ve Avrupa ile Akdeniz Arasında Lazio Ödülü'ne layık görülmüştür.

ABCDE

KPSS, AGS, ÖABT, DGS, ALES, HÂKİMLİK, YKS ve **TÜM SINAV KİTAPLARI BURADA!**

**YouTube Kanalımıza
Abone Ol!**

 indeksakademi

Ücretsiz Video Derslerden Sende Faydalan!

Tüm Yeniliklerden Haberdar Olun!

@indeksakademi

@indeksakademi

@indeksakademi

eğitimuzem

www.egitimuzem.com

Uzaktan Eğitim Platformu

**KİTAPLARIMIZ SÜREKLİ
GÜNCEL!**

Kitaplarımızdaki
güncellemeleri
QR kodu okutarak
inceleyebilirsiniz.

**İNDEKS
AKADEMİ**

Kitabevi Yayıncılık Bilişim Danışmanlık
Ticaret Limited Şirketi
İvedik OSB 1354. Cad. Fora İş Merkezi No: 138/8
Yenimahalle/ANKARA

Kitaplar hakkında bilgi ve önerileriniz için;

0850 888 0 880

0850 303 06 76